

Piotr Szajner
Konrad Walczyk

**KONIUNKTURA W ROLNICTWIE
III KWARTAŁ 2021**

ISSN 2392-3741

Badanie okresowe nr 132

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Piotr Szajner
Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
<http://www.sgh.waw.pl/instituty/irg>

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2021

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3741

Nr Rej. PR 18392

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury nr 132. W badaniu uczestniczyło 2190 gospodarstw rolnych. Metoda badawcza opisana jest na stronie <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>.

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA.....	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	6
	1) Wskaźnik koniunktury	6
	2) Nastroje gospodarstw rolnych	9
	3) Przychody pieniężne.....	12
	4) Oszczędności	15
	5) Zadłużenie	18
	6) Zakupy nawozów mineralnych	21
	7) Zakupy pasz treściwych.....	24
	8) Zakupy środków ochrony roślin.....	27
	9) Inwestycje w maszyny i urządzenia.....	30
	10) Inwestycje w budynki i budowle	33
	11) Dostępność kredytów preferencyjnych	36
	12) Zamiar wzięcia kredytu	39
	13) Zaciągnięcie kredytu preferencyjnego	42
	14) Zaciągnięcie kredytu rynkowego	45
III.	SUMMARY	48

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W trzecim kwartale 2021 r. ożywienie w polskim rolnictwie utrwaliło się. Wartość wskaźnika koniunktury IRG SGH (IRGAGR) zwiększyła się w porównaniu z drugim kwartałem o 7,8 pkt, do wysokości 1,9 pkt. Jest wyższa niż przed rokiem o 6,5 pkt. Wzrosły (w porównaniu z II kwartałem br.) wartości obu składowych wskaźnika koniunktury, tj. wskaźnika wyrównanych przychodów pieniężnych, o 10,2 pkt, do wysokości -1,5 pkt, oraz wskaźnika zaufania, o 3,0 pkt, do poziomu 8,7 pkt. Wartości obu wskaźników są wyższe niż rok temu o, odpowiednio: 9,6 i 1,4 pkt.

Kwartalną poprawę koniunktury odnotowano dla wszystkich grup gospodarstw rolnych; najbardziej odczuły ją gospodarstwa położone w makroregionie środkowowschodnim (wzrost wartości wskaźnika koniunktury o 10 pkt), o powierzchni pow. 50 ha (o 10,3 pkt), prowadzące działalność mieszaną (o 8,8 pkt), kierowane przez osoby w wieku do 30 lat (10,4 pkt), z wykształceniem wyższym (o 9,0 pkt). W najmniejszym stopniu poprawiła się koniunktura w makroregionie południowym (o 3,0 pkt) i w produkcji zwierzęcej (o 1,4 pkt).

2. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość przychodów pieniężnych gospodarstw rolnych¹ wzrosła w porównaniu z II kwartałem o 7,3 pkt i wynosi -7,0 pkt. Jest wyższa niż przed rokiem o 2,5 pkt. Głównym powodem wysokiej dynamiki przychodów pieniężnych są gwałtownie rosnące ceny skupu podstawowych produktów rolnych. W omawianym okresie ceny skupu pszenicy były o 19,7% wyższe niż w analogicznym okresie 2020 r., żyta o 24,8%, jęczmienia o 16,8%, kukurydzy o 34,8%, a ziemniaków o 18,4%. Wysokie są ceny owoców i warzyw; przewidywany jest wzrost cen skupu buraków cukrowych. Na rynku produktów zwierzęcych ceny skupu mleka wzrosły o 14,4%, żywca drobiowego o 28,9%, żywca wołowego o 17,9% oraz trzody chlewnej o 1,3%. W branży wieprzowej utrzymują się poważne problemy z afrykańskim pomorem świń, a w branży drobiowej z gripą ptaków, które wpływają na podaż i w konsekwencji poziom cen. Istotnym czynnikiem wzrostu cen skupu są silnie oddziałujące oczekiwania inflacyjne.

Wzrost poziomu przychodów odnotowano w większości gospodarstw; największy w gospodarstwach małych, o powierzchni do 7 ha (wartość salda wyższa niż w II kwartale o 18,9 pkt), położonych w makroregionie środkowowschodnim (o 16,8 pkt), prowadzonych przez osoby w wieku do 30 lat (o 19,3 pkt), z wykształceniem wyższym (o 9,1 pkt) i zajmujących się działalnością inną niż uprawa roślin i chów/hodowla zwierząt (o 24,2 pkt). Spadek wielkości przychodów zanotowano tylko w makroregionie północnym (o 2,9 pkt), w gospodarstwach o powierzchni pow. 50 ha (o 2,0 pkt), zajmujących się produkcją zwierzęcą (o 5,7 pkt).

Rolnicy spodziewają się dalszego wzrostu wielkości przychodów w następnym kwartale (wartość salda prognostycznego równa 7,7 pkt).

3. Dynamicznie rosnące przychody ze sprzedaży spowodowały wzrost oszczędności gospodarstw rolnych. Wartość salda jest wyższa o 4,8 pkt niż w II kwartale i równa -25,1 pkt. Wzrost w skali roku wyniósł 4,2 pkt. Największy wzrost oszczędności zanotowały gospodarstwa o powierzchni do 7 ha (wartość salda zwiększyła się o 20,3 pkt), położone w makroregionie środkowowschodnim (o 11 pkt), prowadzone przez osoby w wieku powyżej 60 lat (o 17,1 pkt), z wykształceniem podstawowym (o 8,2 pkt), zajmujące się działalnością mieszaną (o 10,8 pkt).

---

¹ Salda odpowiedzi na pytanie o wielkość przychodów pieniężnych nie należy mylić ze wskaźnikiem wyrównanych przychodów pieniężnych, będącym składnikiem ogólnego wskaźnika koniunktury IRGAGR. Wskaźnik wyrównanych przychodów pieniężnych jest średnią ważoną czterech sald odpowiedzi na pytania dotyczące przychodów pieniężnych gospodarstw rolnych: salda diagnostycznego i salda prognostycznego z okresu, w którym wskaźnik jest liczony, oraz salda diagnostycznego i salda prognostycznego z okresu poprzedzającego. Jest więc niejako „obciążony przeszłością”. Taka konstrukcja ma na celu osłabić jego podatność na silne wahania poszczególnych sald pod wpływem czynników nadzwyczajnych i działających krótkotrwale, a zarazem nadać mu do pewnego stopnia charakter wyprzedzający (prognostyczny).

Spadek oszczędności odnotowano w gospodarstwach o powierzchni pow. 50 ha (o 4,9 pkt), położonych w makroregionach: północnym (o 4,7 pkt) i południowym (o 3,9 pkt), zajmujące się uprawą roślin wieloletnich (o 1,6 pkt). Przewidywany jest znaczny wzrost oszczędności gospodarstw rolnych w kolejnym kwartale.

4. Poprawił się, choć nieznacznie, stan zadłużenia gospodarstw rolnych. Odpowiadają za to przede wszystkim rosnące przychody pieniężne i niskie stopy procentowe. Wartość salda obniżyła² o 0,4 pkt i wynosi -28,9 pkt. Jest niższa niż w III kwartale 2020 r. o 5,3 pkt. Zmiany stanu zadłużenia w poszczególnych grupach gospodarstw są zróżnicowane. Najbardziej zmniejszyło się zadłużenie gospodarstw o powierzchni 7-15 ha (wartość salda wzrosła o 8,0 pkt), położonych w makroregionie południowym (o 9,2 pkt), prowadzonych przez osoby z wyższym wykształceniem (o 10,9 pkt), w wieku do 30 lat (o 10,9 pkt) oraz gospodarstw zajmujących się uprawą roślin wieloletnich (o 11,1 pkt). Najbardziej pogorszyła się stan zadłużenia gospodarstw o powierzchni pow. 50 ha (wartość salda wyższa niż w poprzednim kwartale o 6,1 pkt), położonych w makroregionie środkowozachodnim (o 10,4 pkt), zajmujących się chowem/hodowlą zwierząt (o 16,1 pkt) i kierowanych przez osoby w wieku pow. 60 lat (o 6,1 pkt). Rolnicy spodziewają się dalszej poprawy stanu ich zadłużenia w najbliższym okresie.

5. W niewielkim stopniu zmieniła się wielkość zakupów obrotowych środków produkcji. Zdecydowały o tym czynniki sezonowe (na przełomie lata i jesieni gospodarstwa rolne zużywają mniej środków plonotwórczych). Zmniejszyły się wydatki na nabycie nawozów sztucznych (wartość salda obniżyła się o 2,2 pkt), a poziom zakupów pasz treściwych i środków ochrony roślin wzrósł o, odpowiednio: 0,5 i 2,0 pkt. Wartości pierwszych dwóch sald są wyższe niż przed rokiem o: 0,3 i 3,0 pkt, odpowiednio, zaś wartość salda dot. środków ochrony roślin jest niższa od wartości za III kwartał 2020 r. o 1,6 pkt.

6. O 3,0 punkty procentowe (do wysokości 40,4%) zwiększył się odsetek gospodarstw rolnych, które dokonały lub zamierzają dokonać zakupu maszyn i urządzeń rolniczych. Jest o 0,9 pkt proc. wyższy niż w III kwartale 2020 r. Poziom nakładów inwestycyjnych na maszyny i urządzenia jest najwyższy od ponad trzech lat. Z kolei odsetek gospodarstw, które poczyniły lub planują poczynić inwestycje w budynki i budowle, wzrósł o 0,7 pkt proc. Wynosi obecnie 17,1% i jest niższy niż rok temu o 1,6 pkt proc. Aktywność inwestycyjna rolników jest najprawdopodobniej konsekwencją czynników inflacyjnych w gospodarce krajowej i niskich nominalnych stóp procentowych, które obniżają realny koszt użycia kapitału i skłaniają tym samym gospodarstwa rolne do przeznaczania środków finansowych na inwestycje.

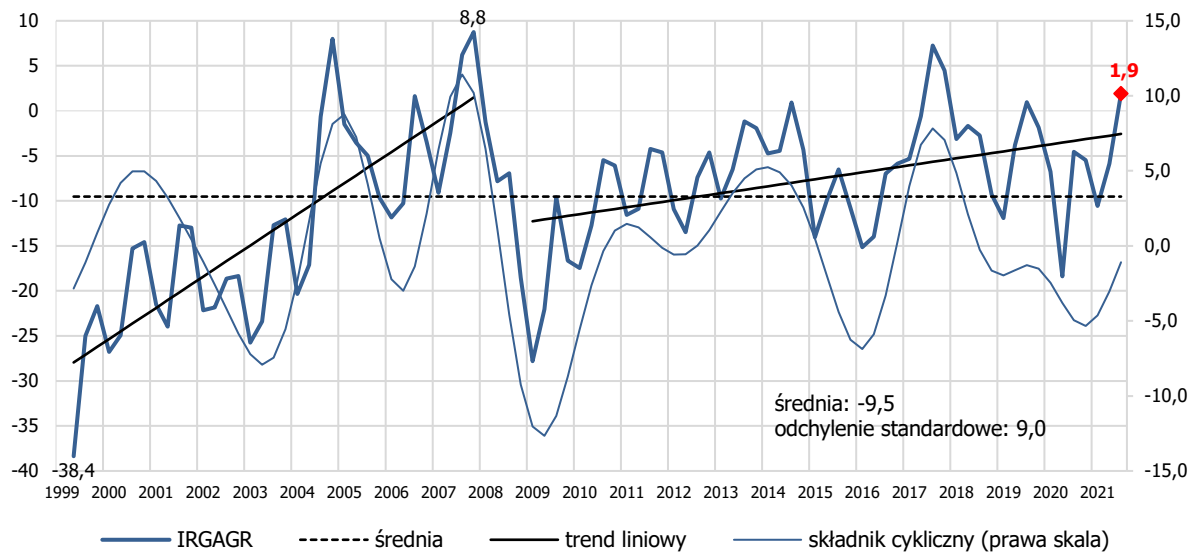
7. Zmniejszyła się dostępność kredytów preferencyjnych. Odsetek rolników, którzy informują o trudnościach z uzyskaniem kredytu na warunkach preferencyjnych, wzrósł z 31,4% do 32,1%, zaś odsetek gospodarstw rolnych, które wzięły kredyt preferencyjny, zwiększył się z 25,7% do 26,8%. Wzrósł również – choć niewiele, o 0,3 pkt proc. (z 16,8% do 17,1%) – odsetek gospodarstw rolnych, które otrzymały kredyt na zasadach rynkowych. Odsetek gospodarstw, które zamierzają zaciągnąć kredyt w najbliższym okresie, jest o 0,1 pkt proc. wyższy niż kwartał temu. Zmiany te nie zakłóciły obserwowanej od wielu lat tendencji do zwiększania udziału środków własnych w finansowaniu produkcji rolnej.

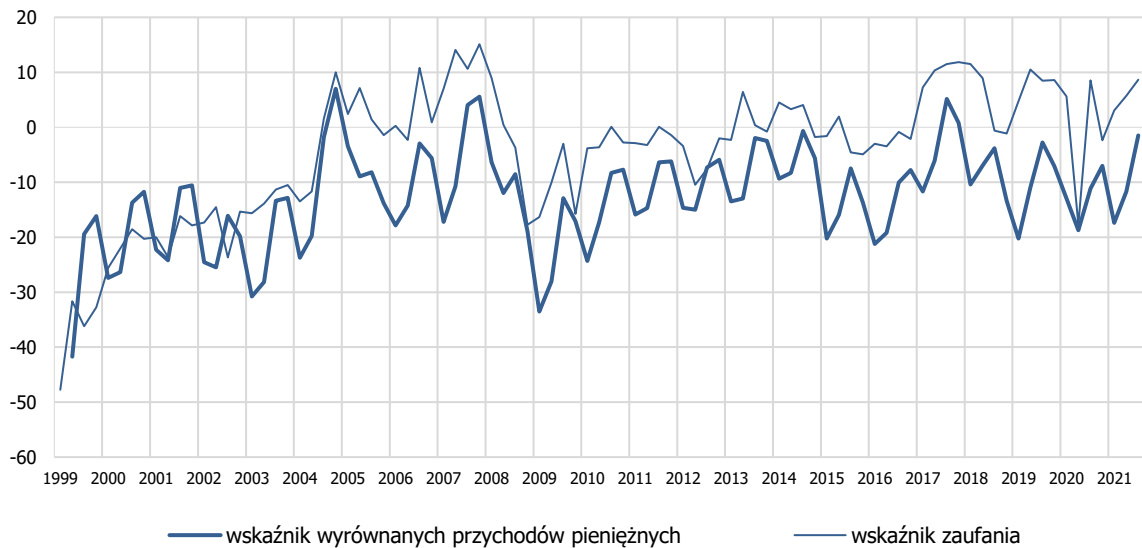
² W przypadku tego pytania spadek wartości salda oznacza poprawę sytuacji.

II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

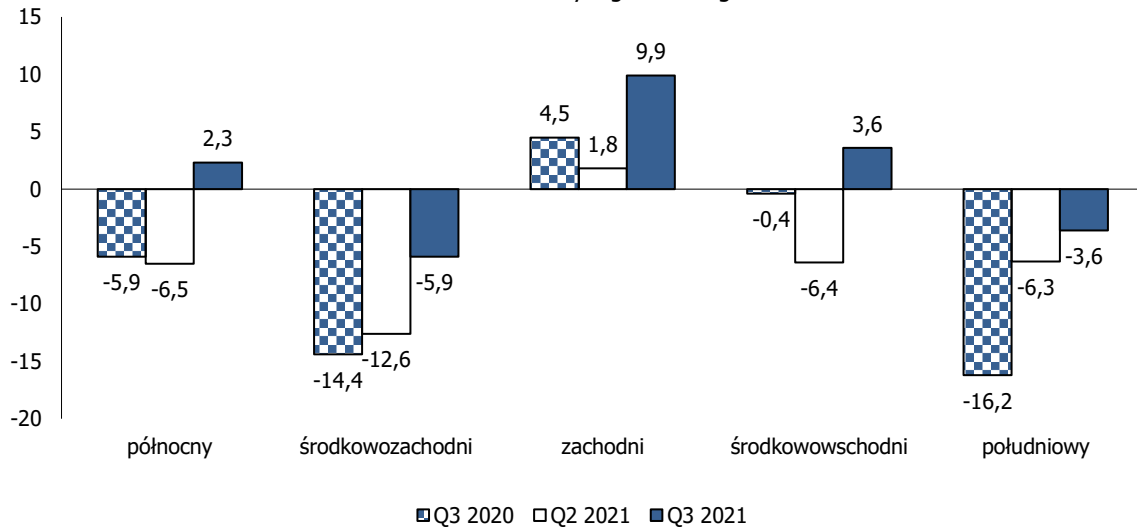
1. Wskaźnik koniunktury w rolnictwie

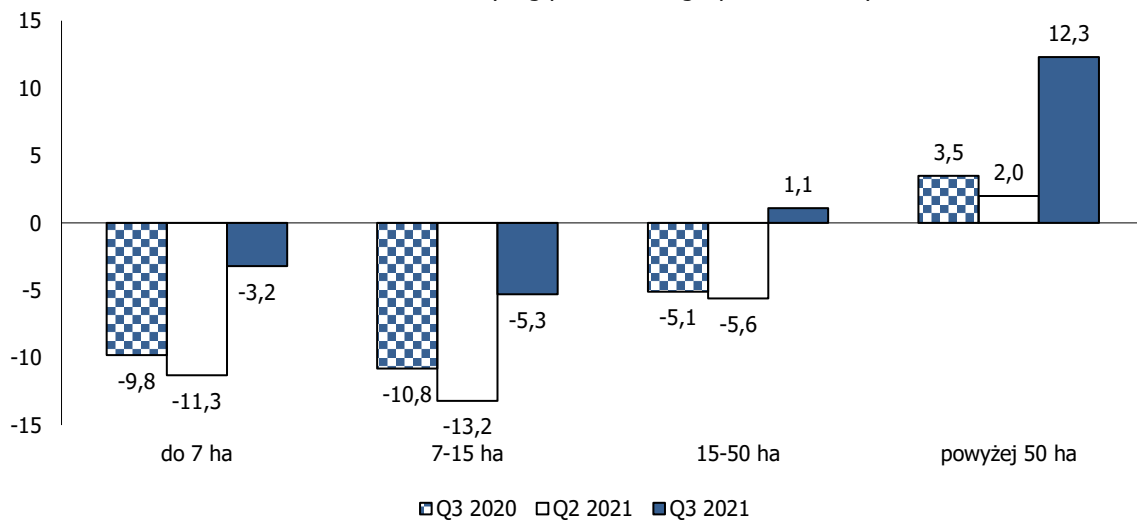
	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021
1. wskaźnik przychodów pieniężnych	-18,7	-11,1	-7,0	-17,4	-11,7	-1,5
2. wskaźnik zaufania	-17,7	8,5	-2,4	3,1	5,7	8,7
wskaźnik koniunktury ($1 \cdot x_{\frac{2}{3}}^2 + 2 \cdot x_{\frac{1}{3}}^1$)	-18,4	-4,6	-5,5	-10,6	-5,9	1,9

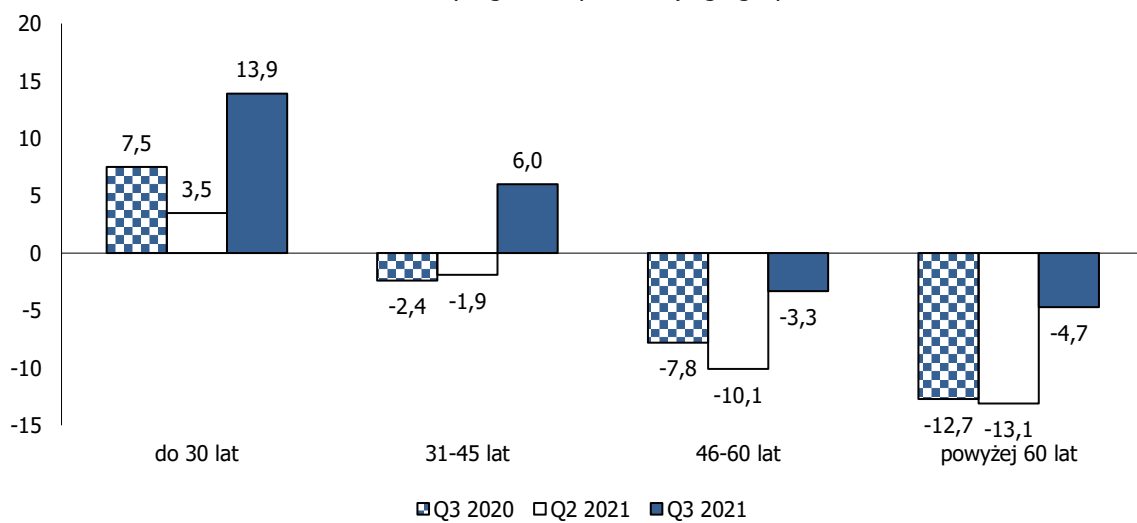
Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

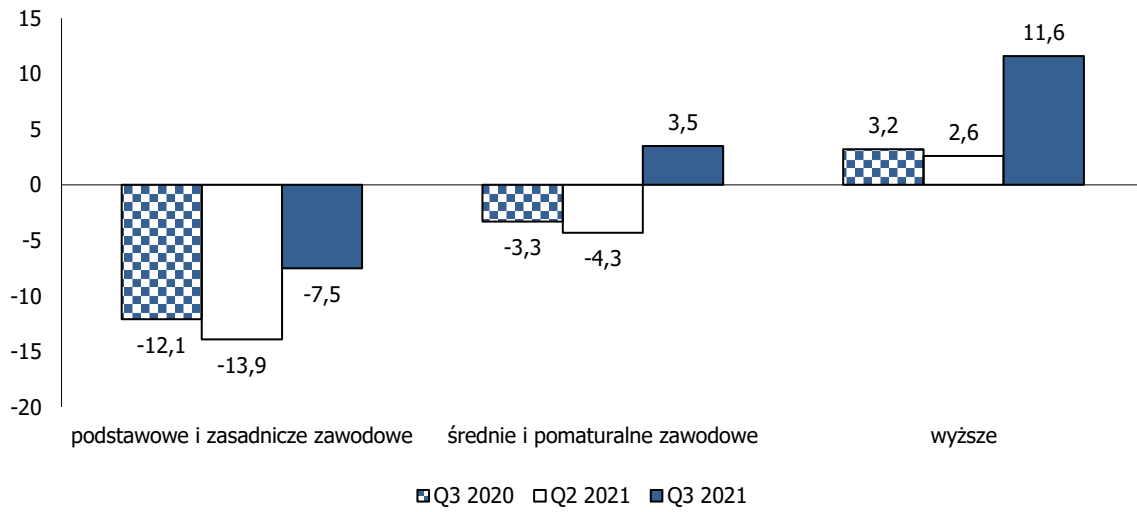
Wskaźnik koniunktury wg powierzchni gospodarstw rolnych

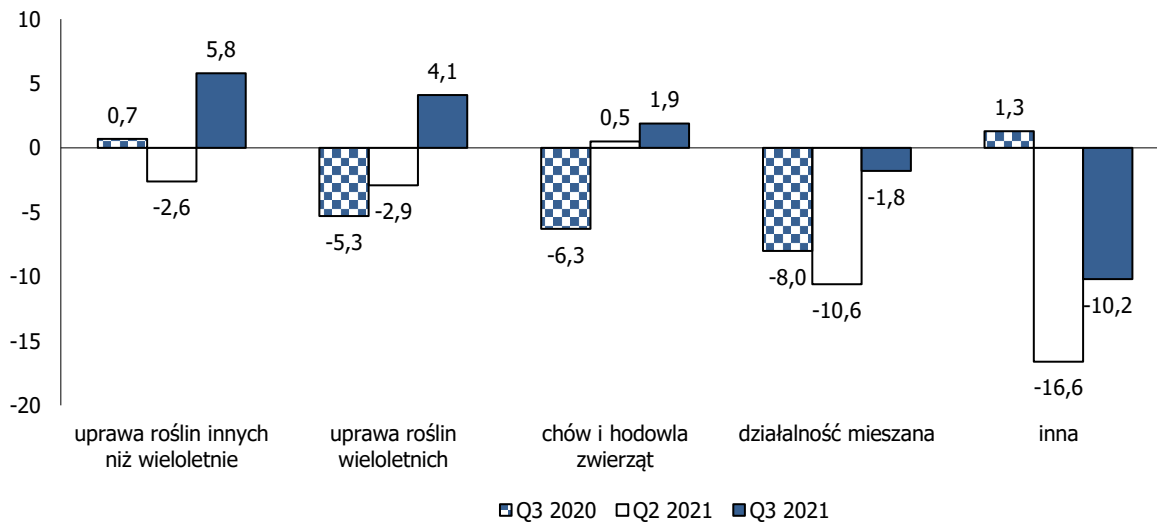
Wskaźnik koniunktury wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

Wskaźnik koniunktury wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

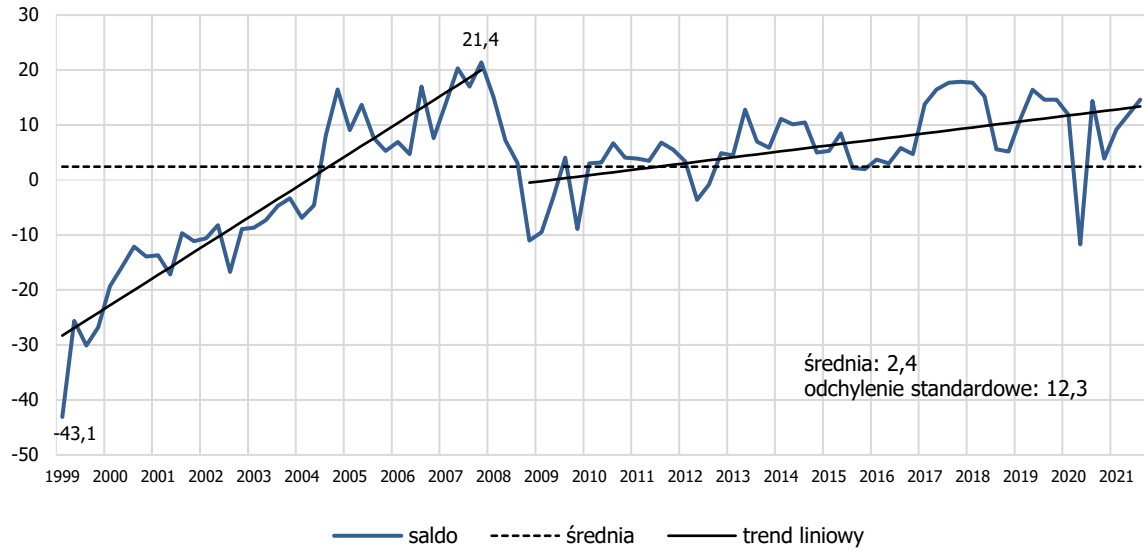

Wskaźnik koniunktury wg grup PKD 2007

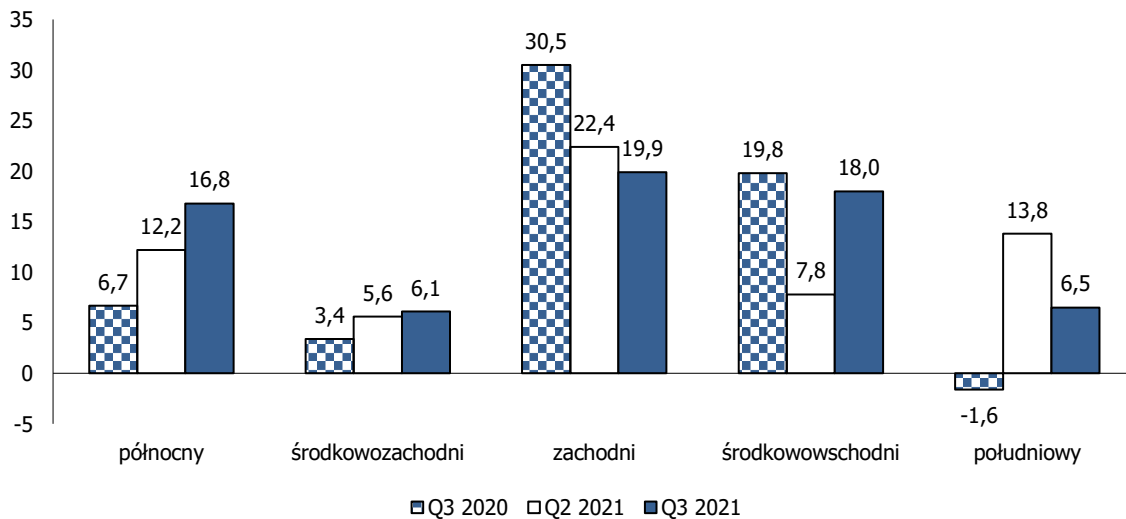

2. Nastroje gospodarstw rolnych

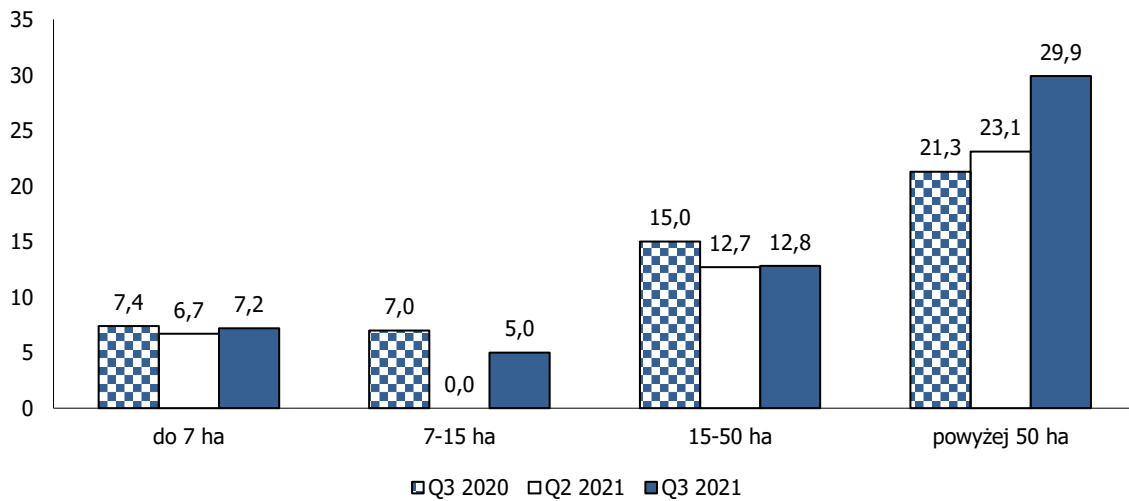

	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021
1. z ufnością	13,9	27,9	20,7	23,8	25,1	27,6
2. z obawą	60,5	58,6	62,5	61,5	61,8	59,4
3. ze strachem	25,6	13,5	16,8	14,6	13,2	13,0
saldo (1.-3.)	-11,7	14,4	3,9	9,2	11,9	14,6
wskaźnik zaufania (1.-2.*0,1-3.)	-17,7	8,5	-2,4	3,1	5,7	8,7

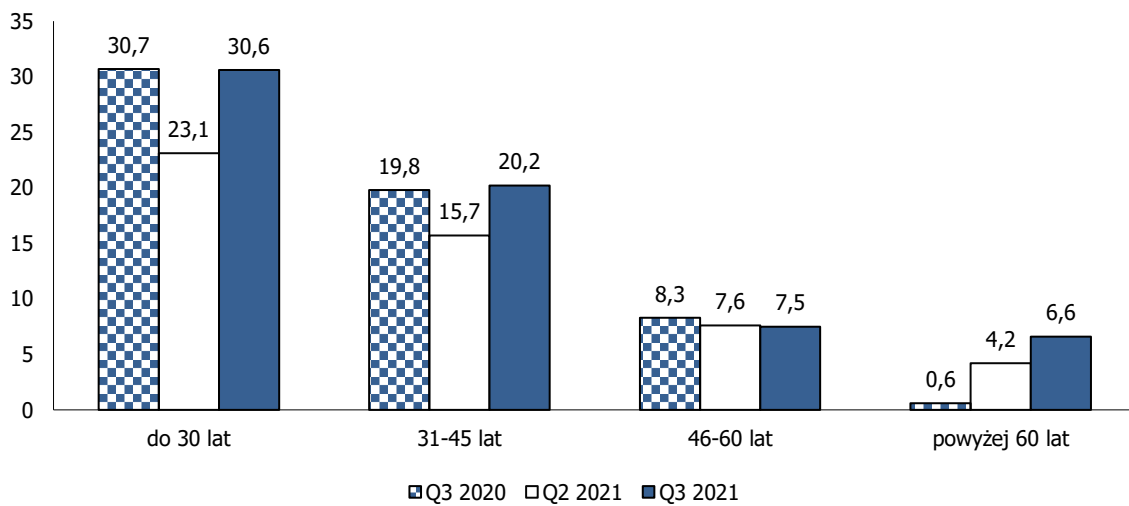
Nastroje gospodarstw rolnych wg makroregionów

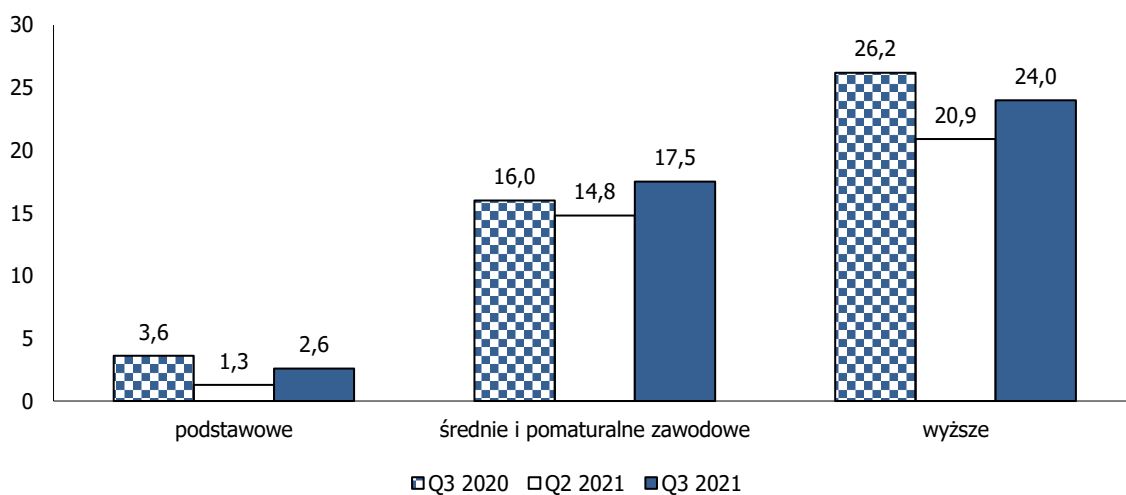
Nastroje gospodarstw rolnych wg powierzchni gospodarstw rolnych

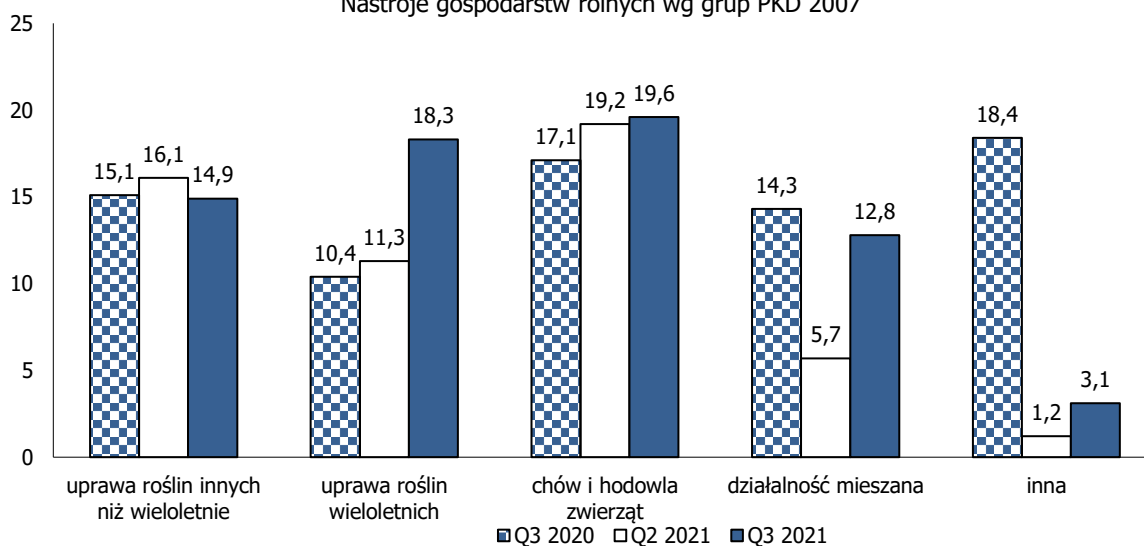
Nastroje gospodarstw rolnych wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

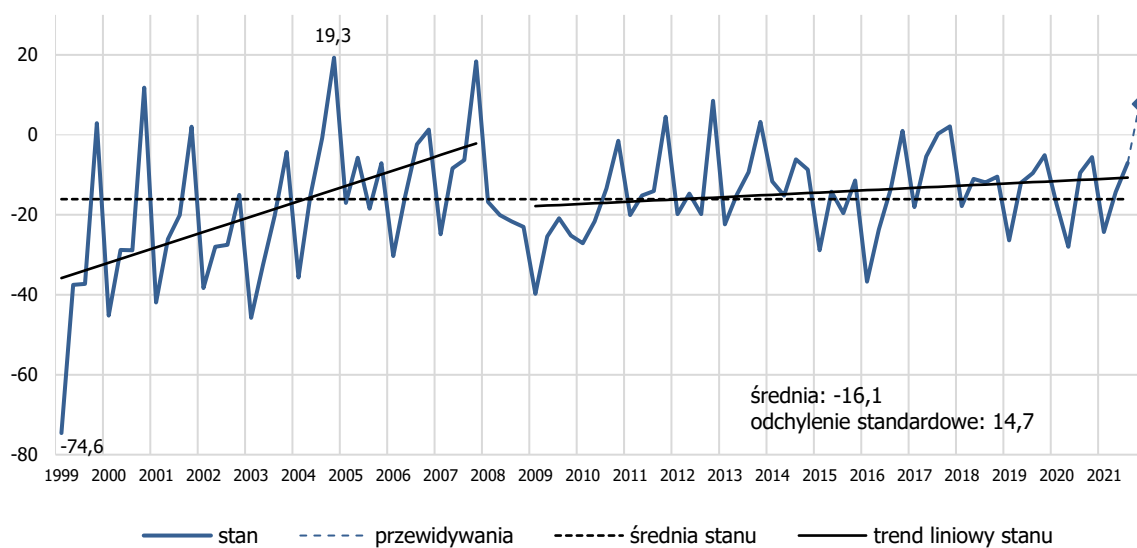
Nastroje gospodarstw rolnych wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

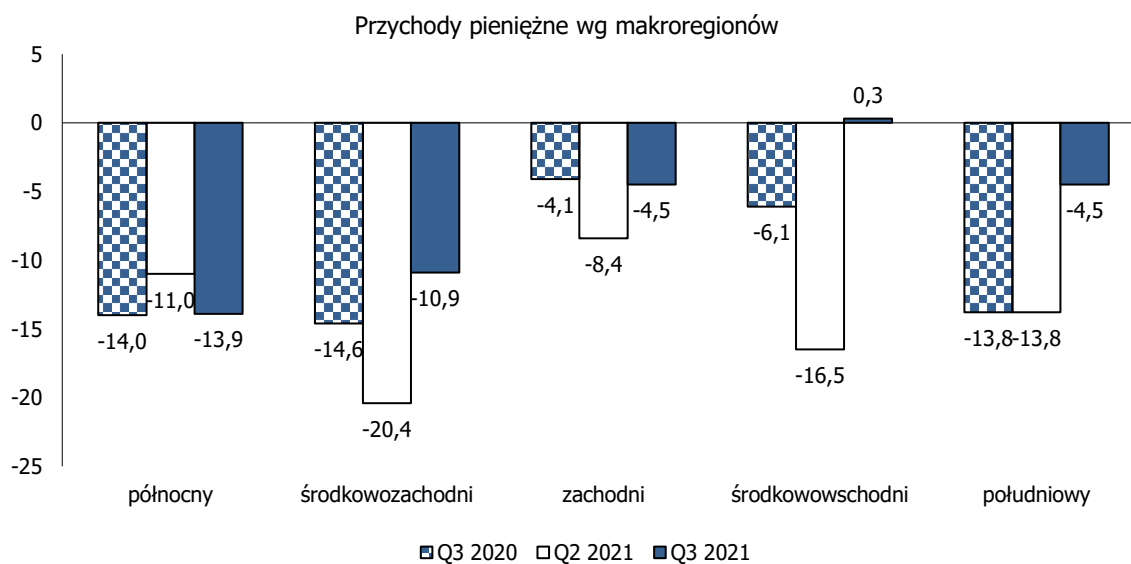
Nastroje gospodarstw rolnych wg grup PKD 2007

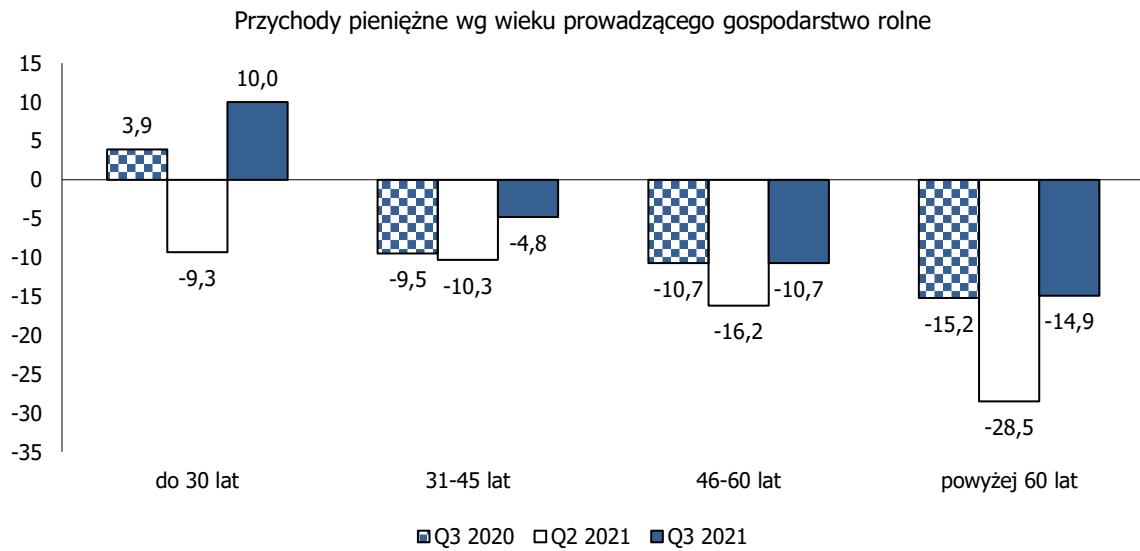
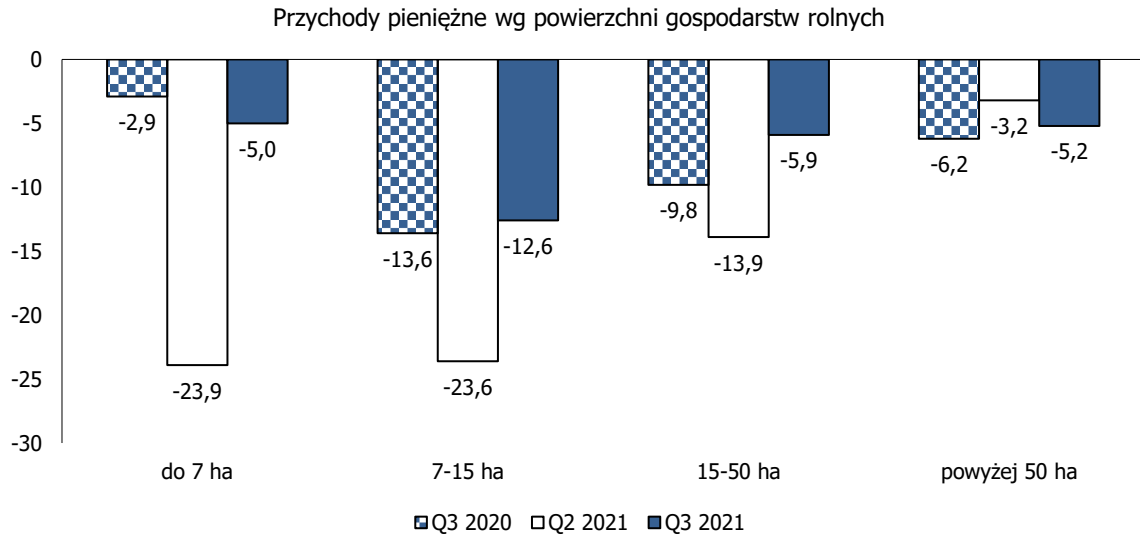

3. Przychody pieniężne

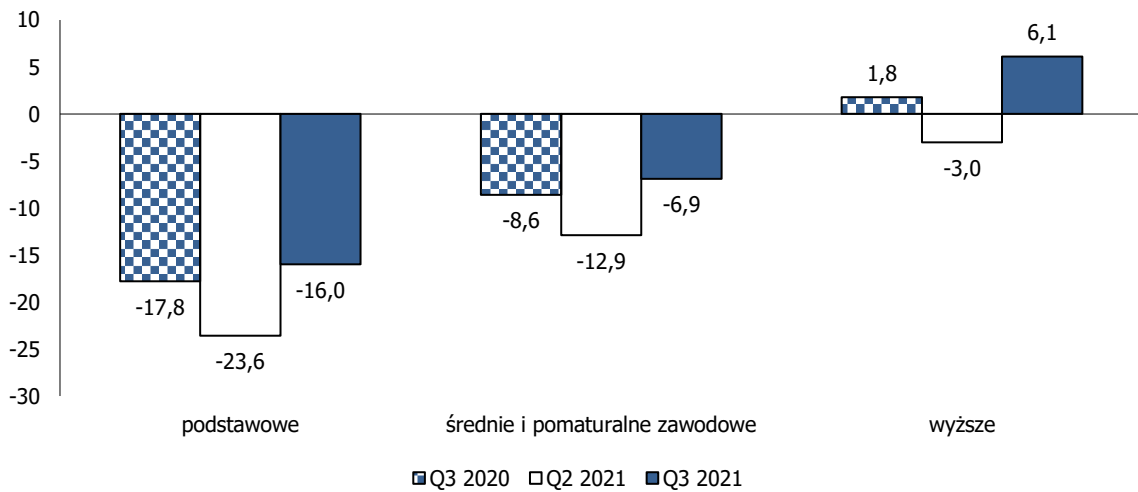

	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	przewidywania
1. wzrosły	15,9	24,7	27,9	18,0	18,9	23,5	33,9
2. nie zmieniły się	40,2	41,0	38,6	39,7	47,9	46,0	39,9
3. zmalały	43,9	34,2	33,5	42,3	33,2	30,5	26,2
4. brak	10,3	7,2	4,4	7,4	8,7	6,9	3,1
saldo (1.-3.)	-28,0	-9,5	-5,6	-24,3	-14,3	-7,0	7,7

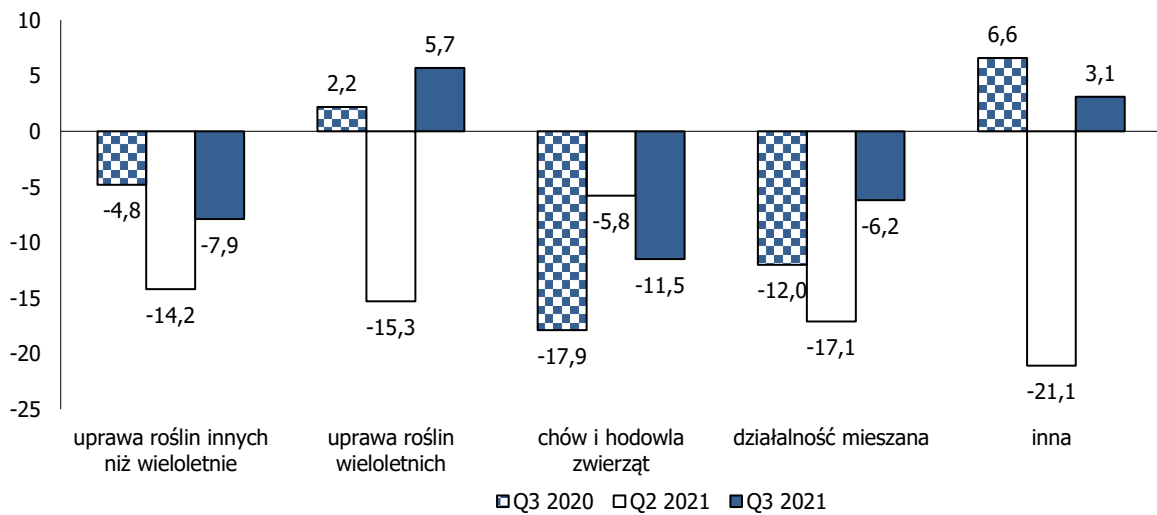

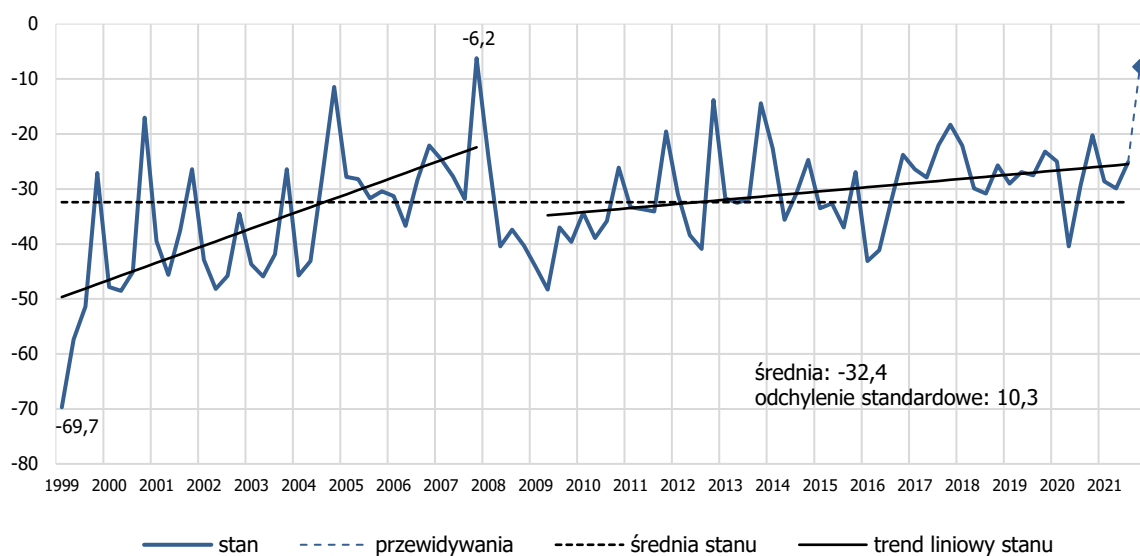
Przychody pieniężne wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

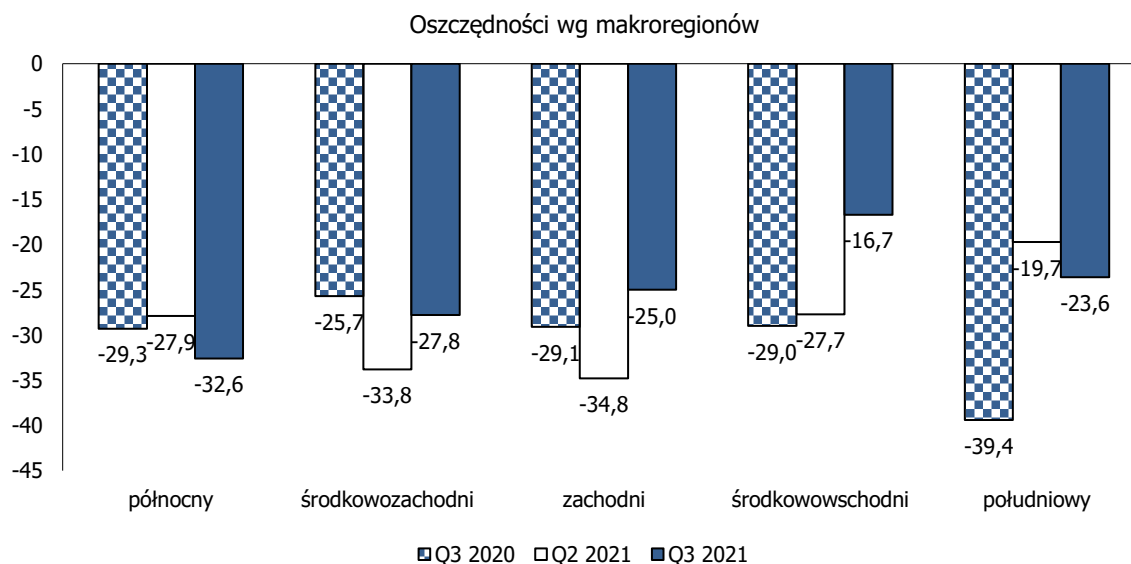
Przychody pieniężne wg grup PKD 2007

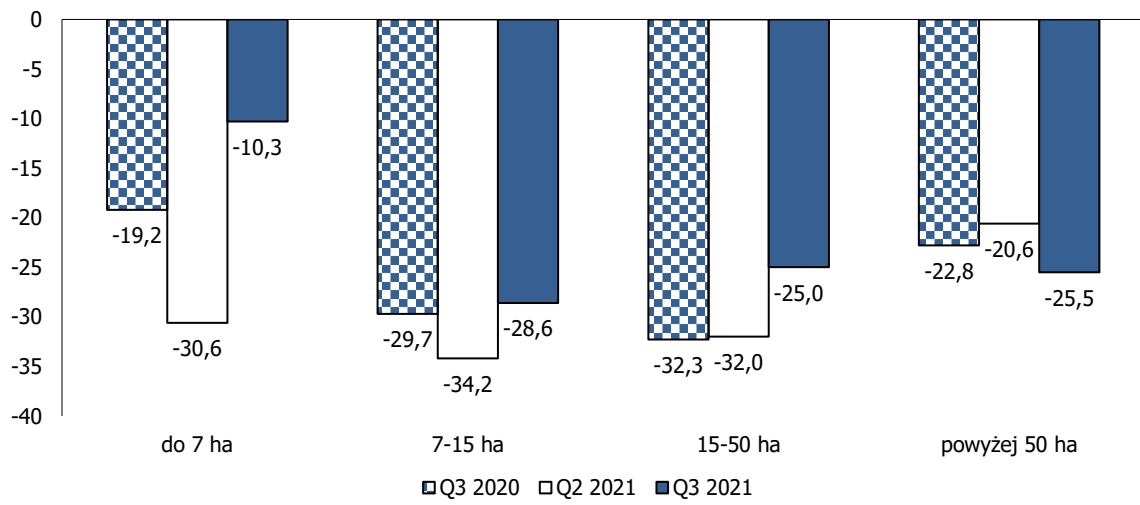
4. Oszczędności

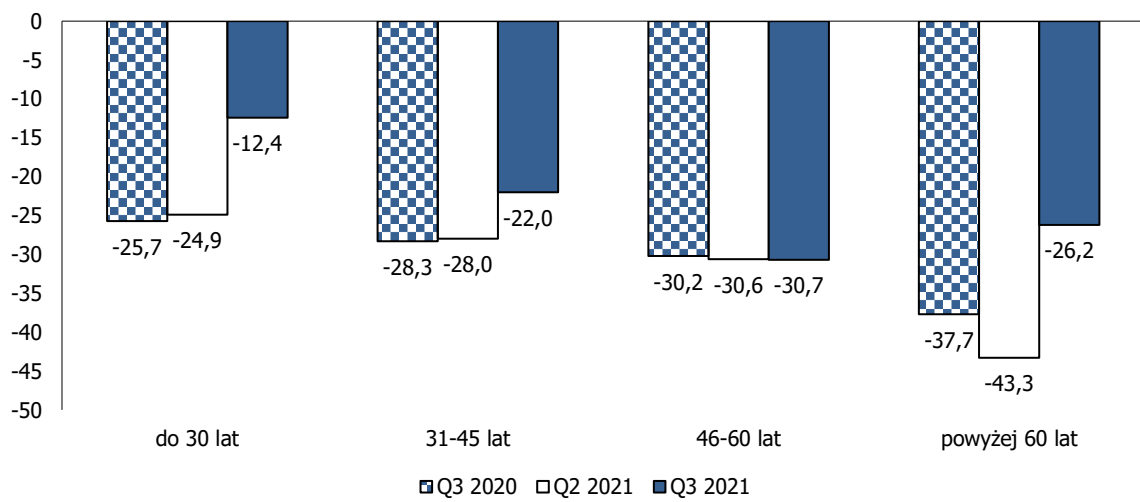
	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	przewidywania
1. wzrosły	8,5	12,7	16,4	12,9	10,1	13,4	24,9
2. nie zmieniły się	42,6	45,3	47,0	45,6	49,9	48,2	42,4
3. zmalały	48,9	42,0	36,6	41,5	40,0	38,5	32,7
4. brak	15,7	15,4	15,9	13,4	13,4	13,2	12,5
saldo (1.-3.)	-40,4	-29,3	-20,2	-28,6	-29,9	-25,1	-7,8

Oszczędności wg powierzchni gospodarstw rolnych

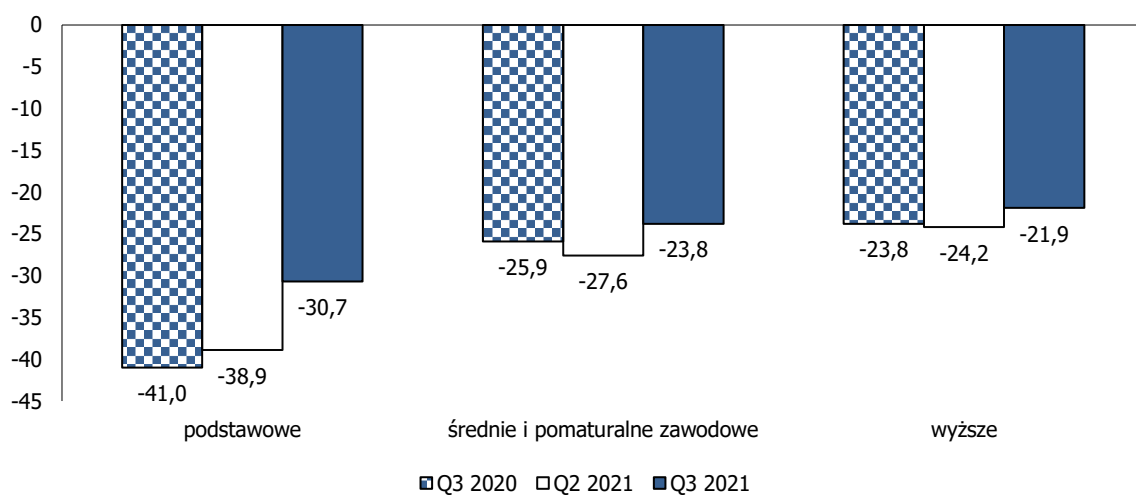

Oszczędności wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

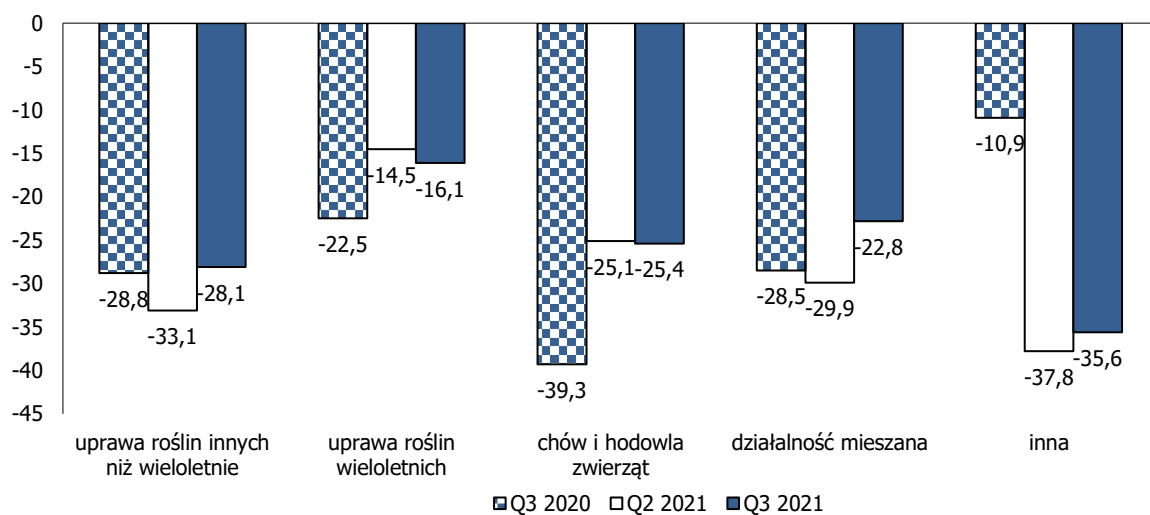

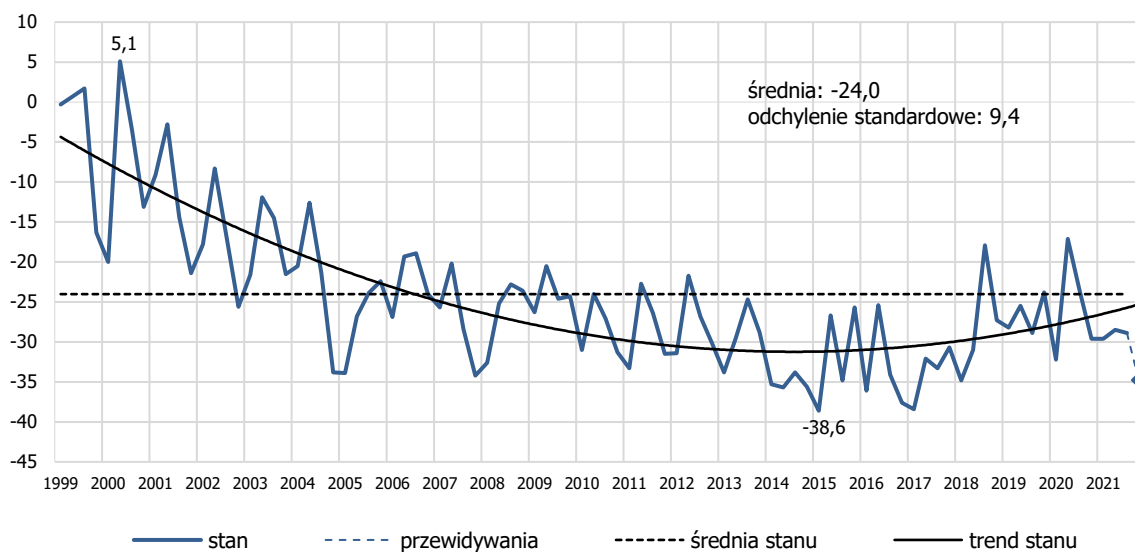
Oszczędności wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

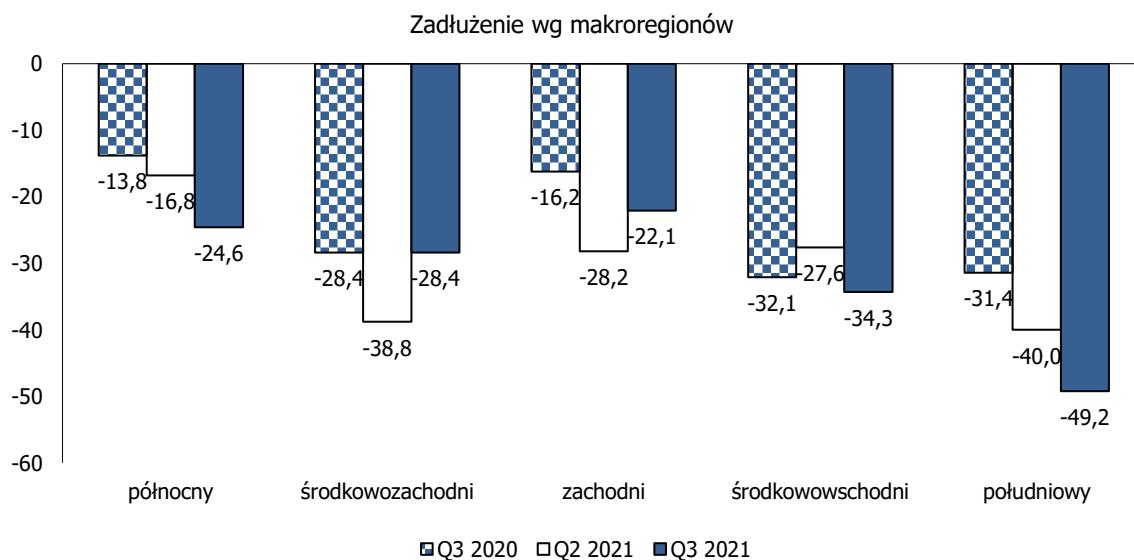
Oszczędności wg grup PKD 2007

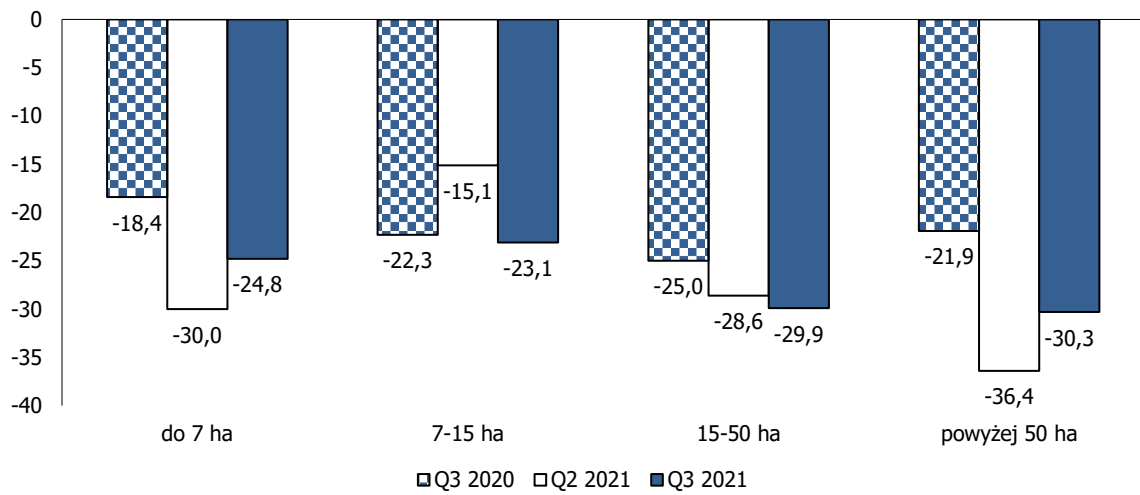
5. Zadłużenie

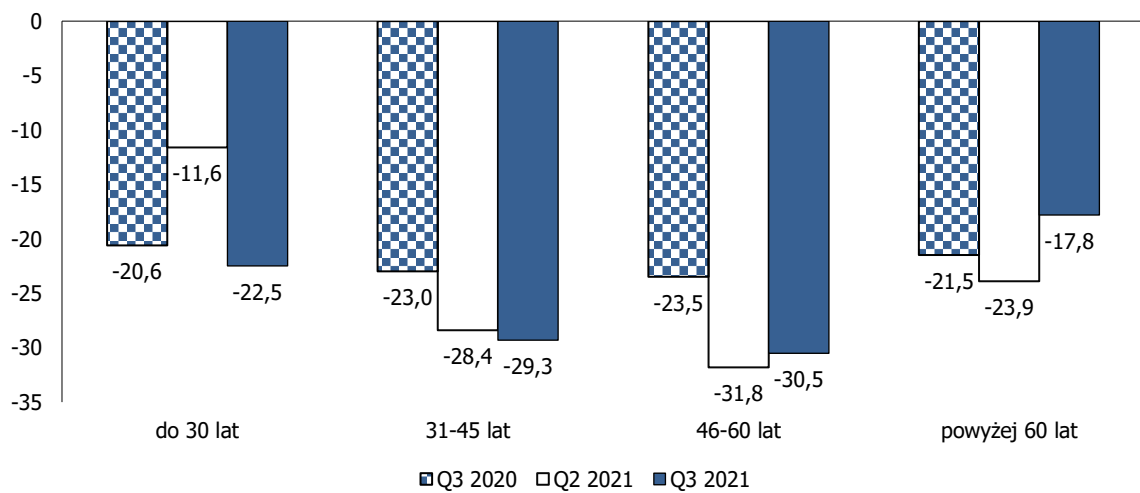
	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	przewidywania
1. wzrosło	18,1	14,5	12,5	12,2	13,2	13,5	14,2
2. nie zmieniło się	46,7	47,4	45,5	46,0	45,2	44,2	36,9
3. zmalało	35,2	38,1	42,1	41,8	41,7	42,4	49,0
4. brak	36,8	37,4	38,1	39,0	39,4	39,1	38,8
saldo (1.-3.)	-17,1	-23,6	-29,6	-29,6	-28,5	-28,9	-34,8

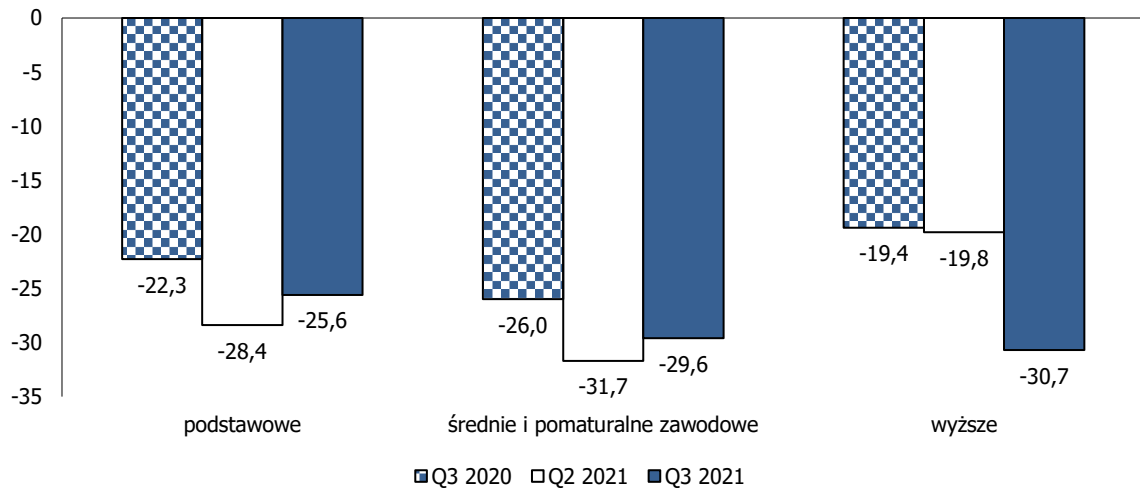
Zadłużenie wg powierzchni gospodarstw rolnych

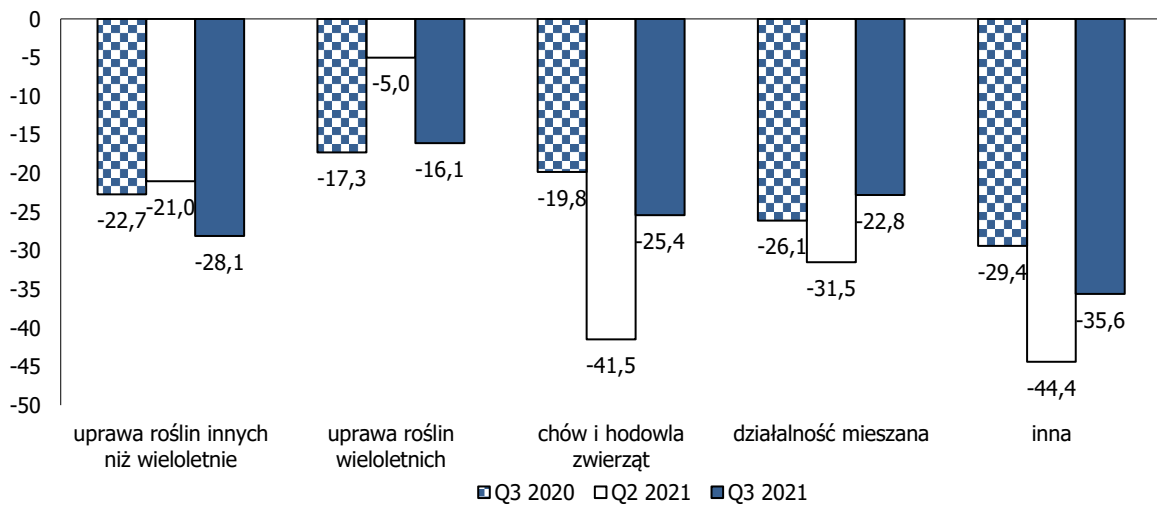
Zadłużenie wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

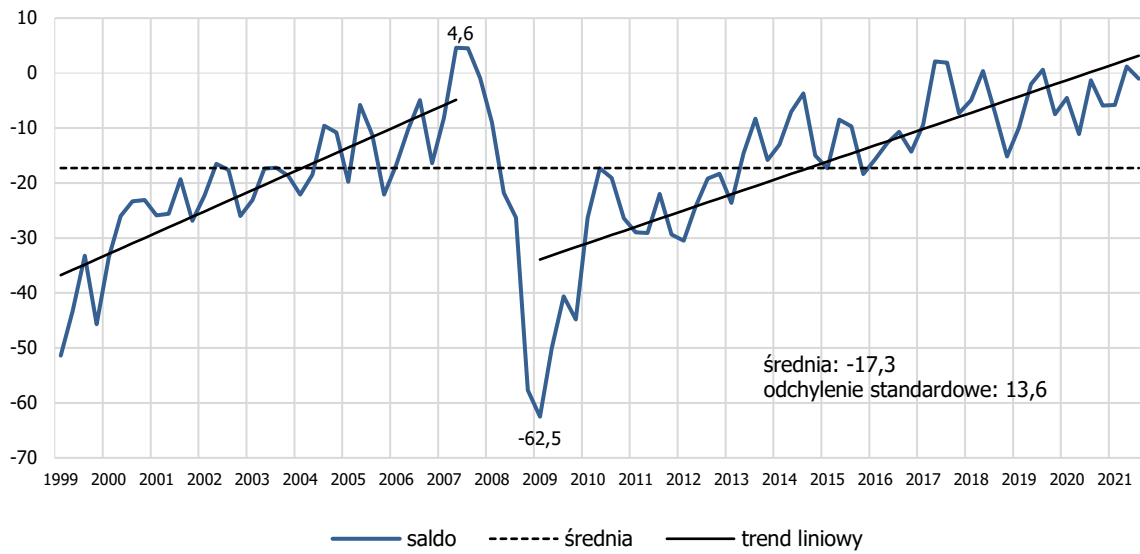
Zadłużenie wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

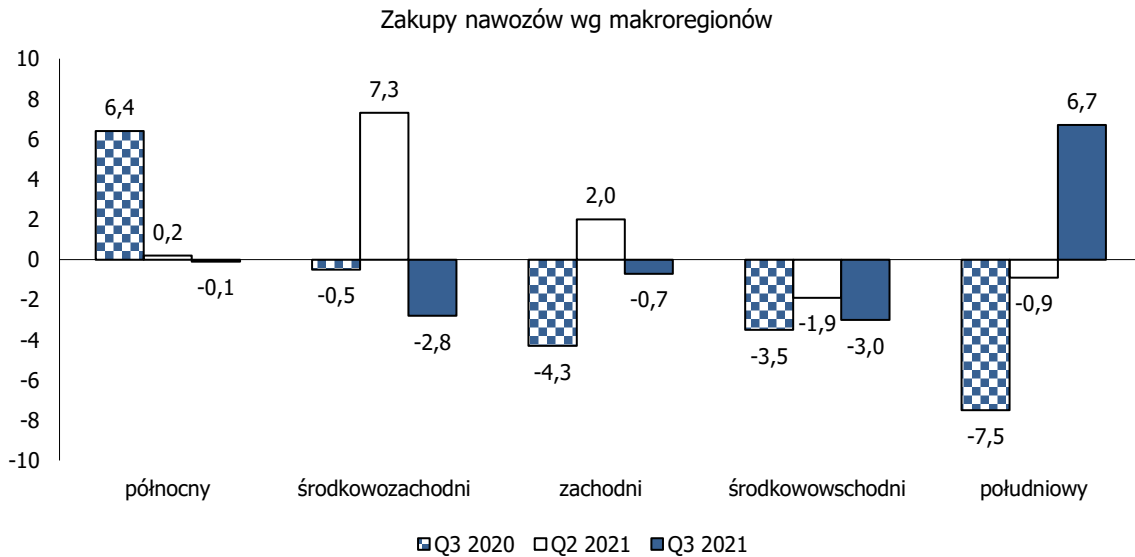
Zadłużenie wg grup PKD 2007

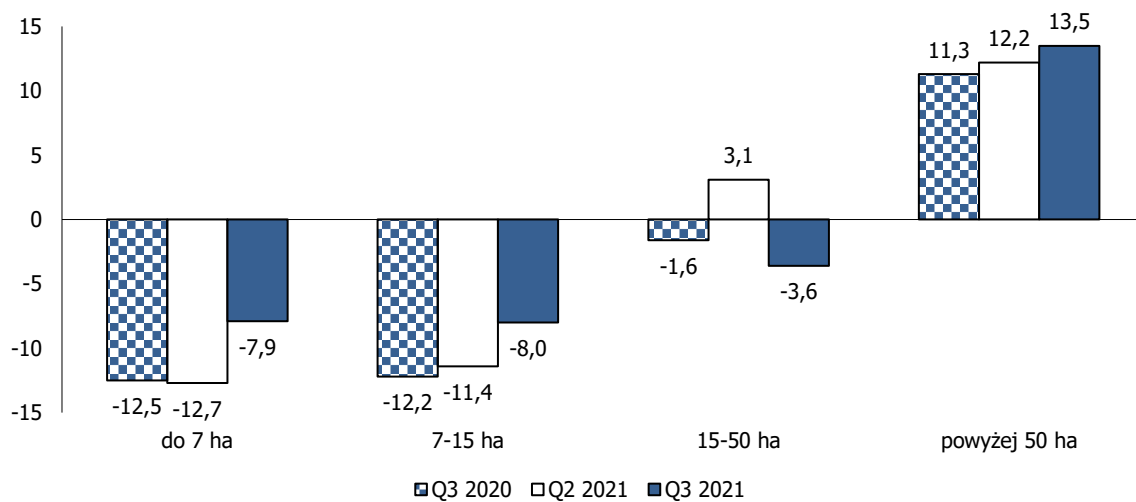
6. Zakupy nawozów mineralnych

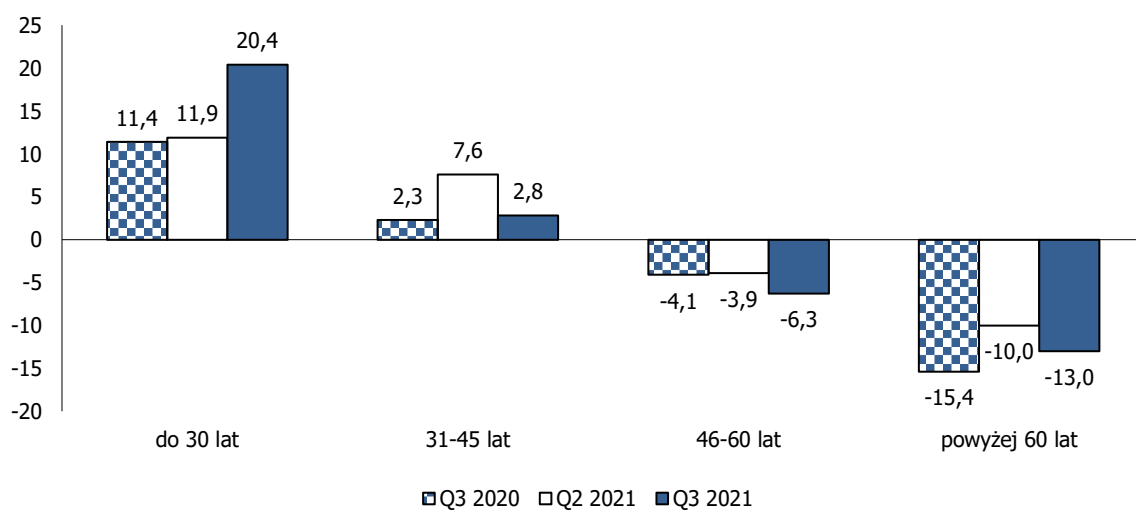
	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021
1. wzrosły	13,6	18,0	14,5	15,0	18,6	20,0
2. nie zmieniły się	61,7	62,7	65,1	64,3	64,0	59,0
3. zmalały	24,7	19,3	20,4	20,8	17,4	21,0
4. nie dokonano	3,9	4,8	6,6	8,4	4,6	4,4
saldo (1.-3.)	-11,1	-1,3	-5,9	-5,8	1,2	-1,0

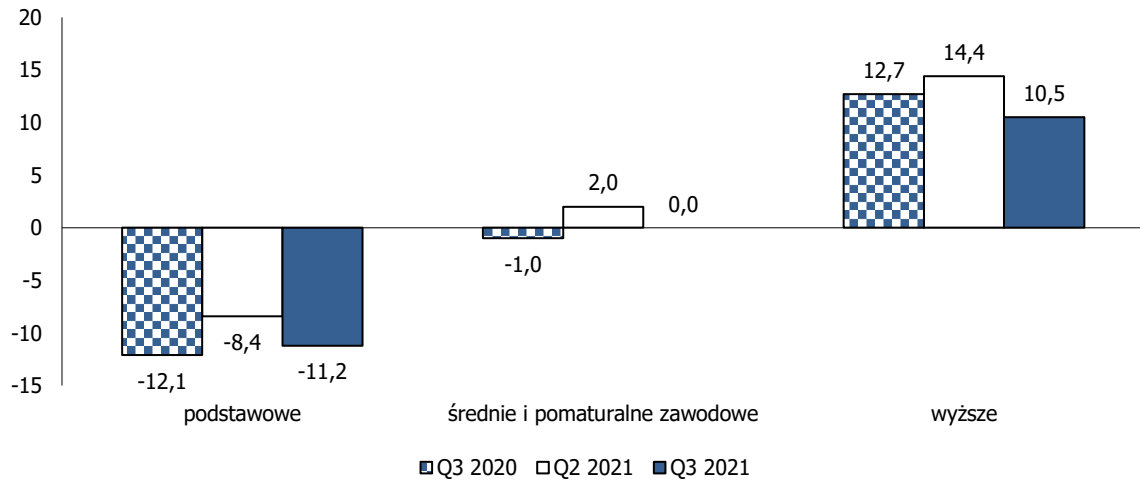
Zakupy nawozów wg powierzchni gospodarstw rolnych

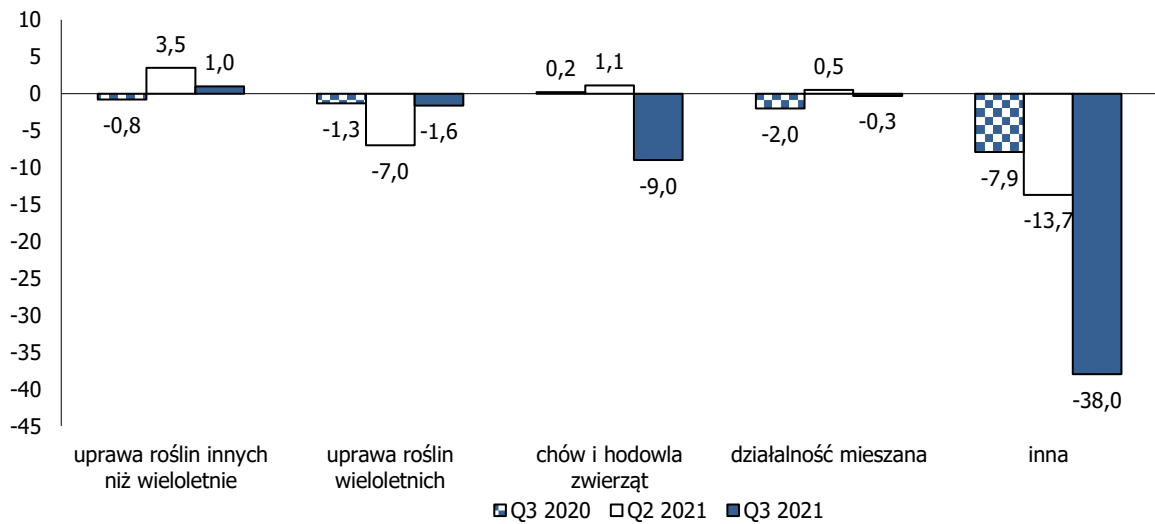
Zakupy nawozów wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

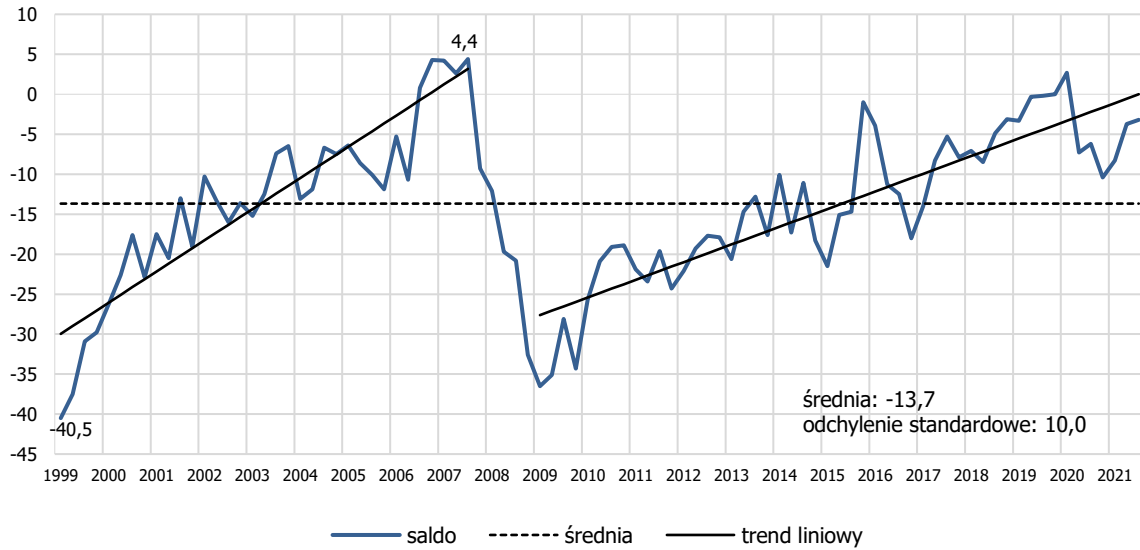
Zakupy nawozów wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

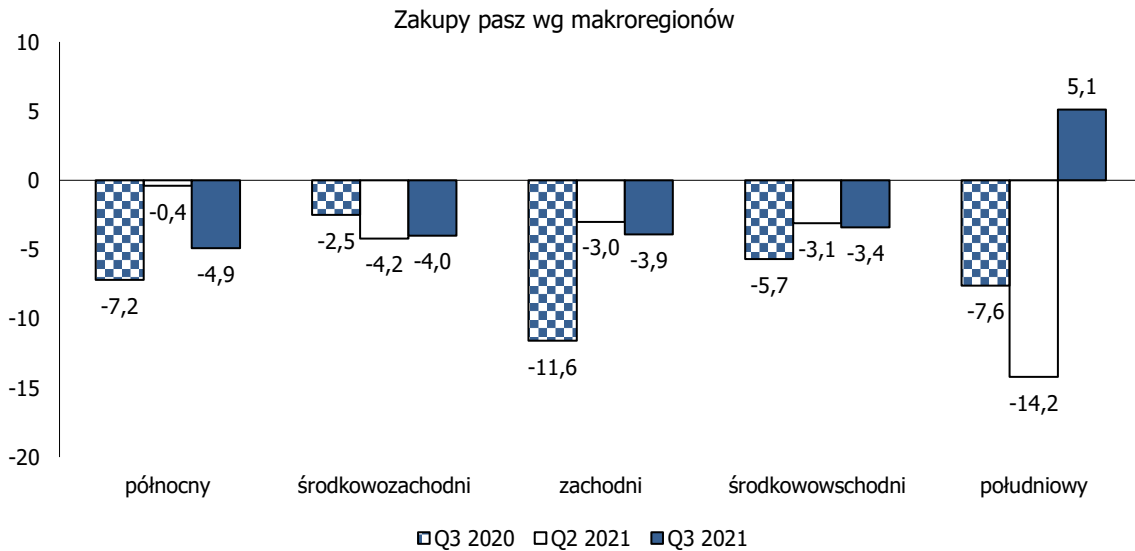
Zakupy nawozów wg grup PKD 2007

7. Zakupy pasz treściwych

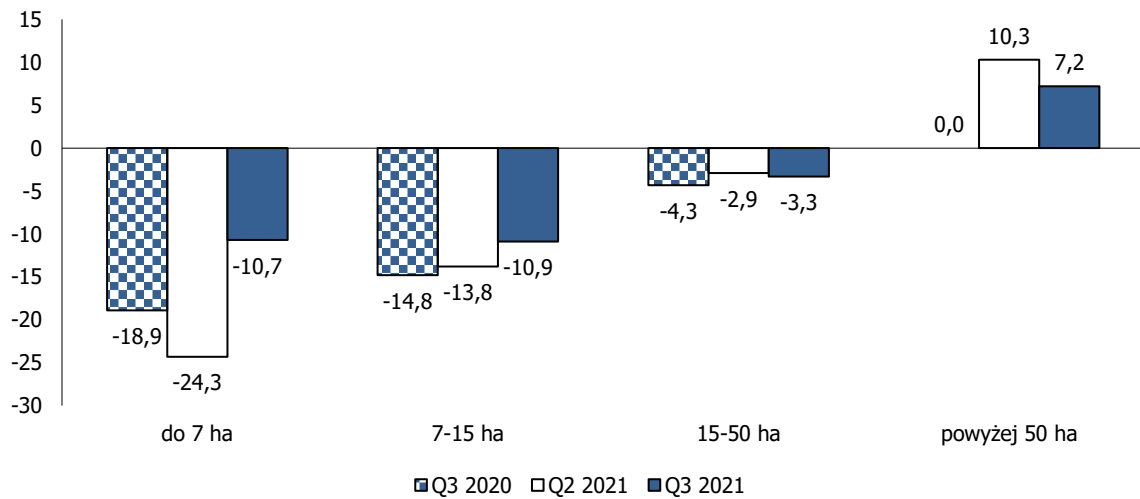

	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021
1. wzrosły	16,8	16,0	13,7	14,0	14,7	17,2
2. nie zmieniły się	59,1	61,8	62,2	63,7	66,9	62,4
3. zmalały	24,1	22,2	24,1	22,3	18,4	20,4
4. nie dokonano	40,0	38,2	37,1	40,5	41,2	42,3
saldo (1.-3.)	-7,3	-6,2	-10,4	-8,3	-3,7	-3,2

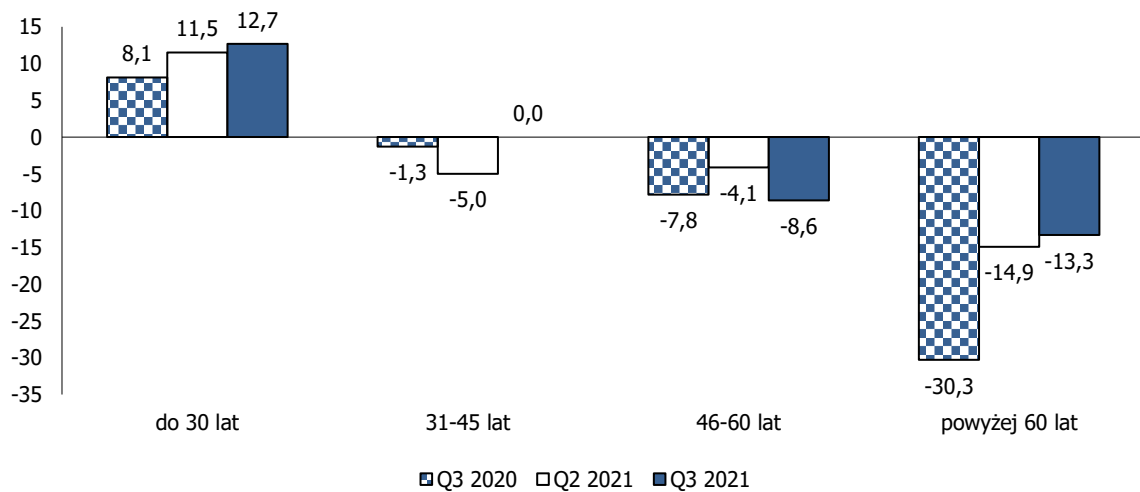

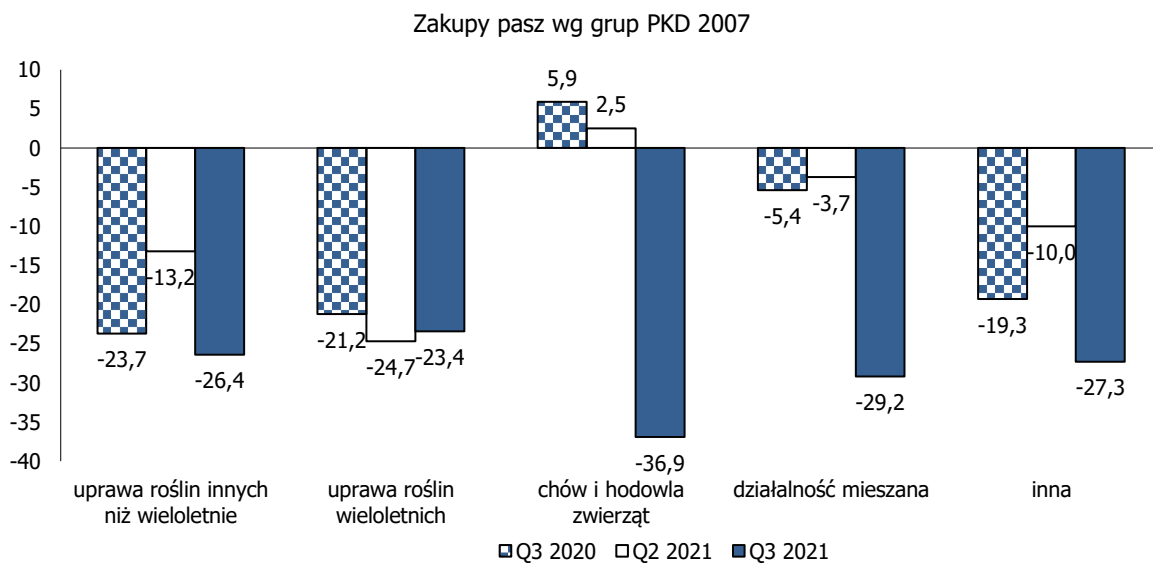
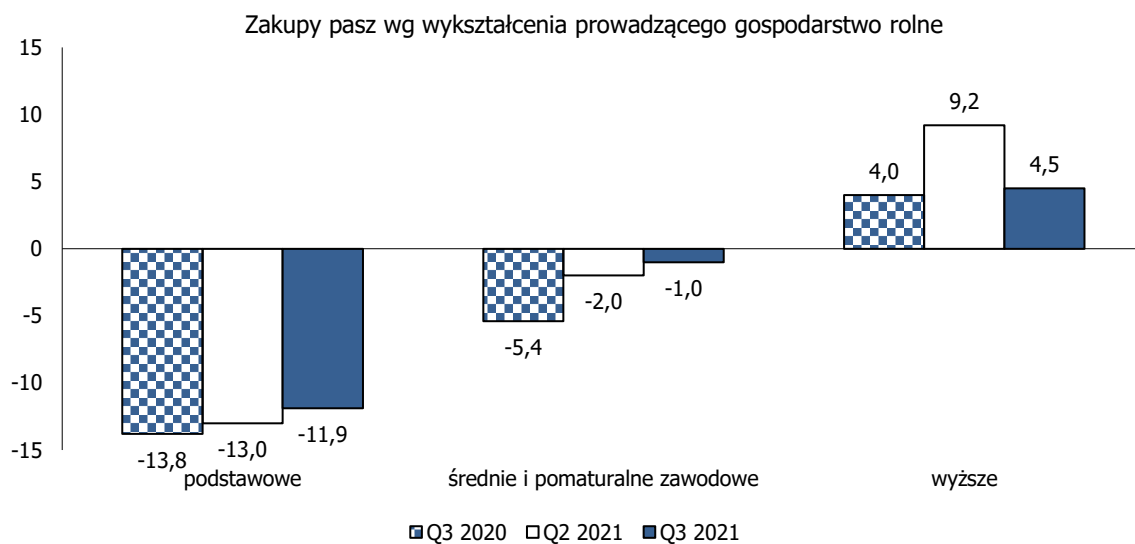

Zakupy pasz wg powierzchni gospodarstw rolnych

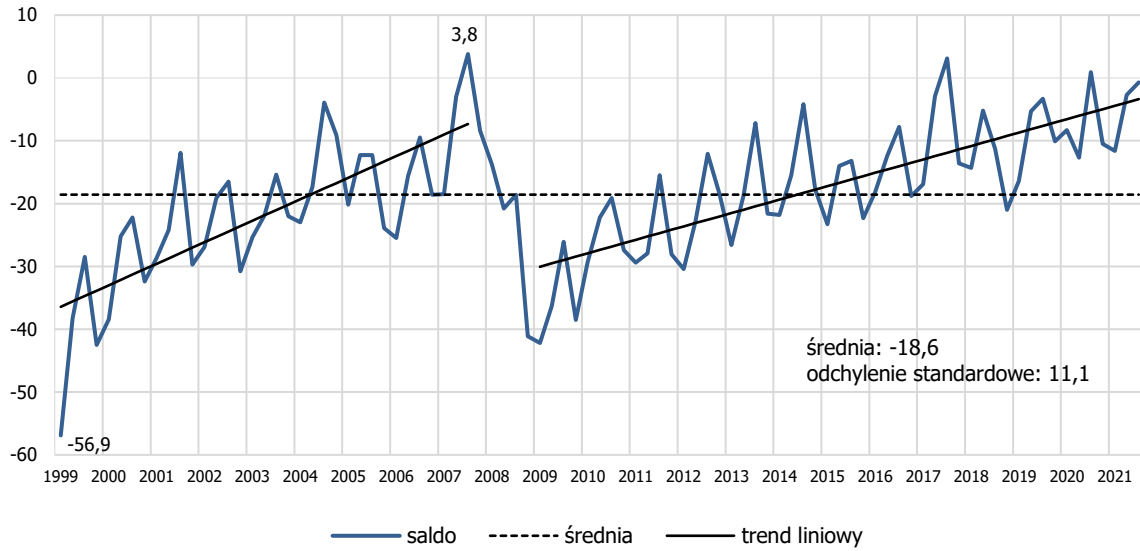

Zakupy pasz wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

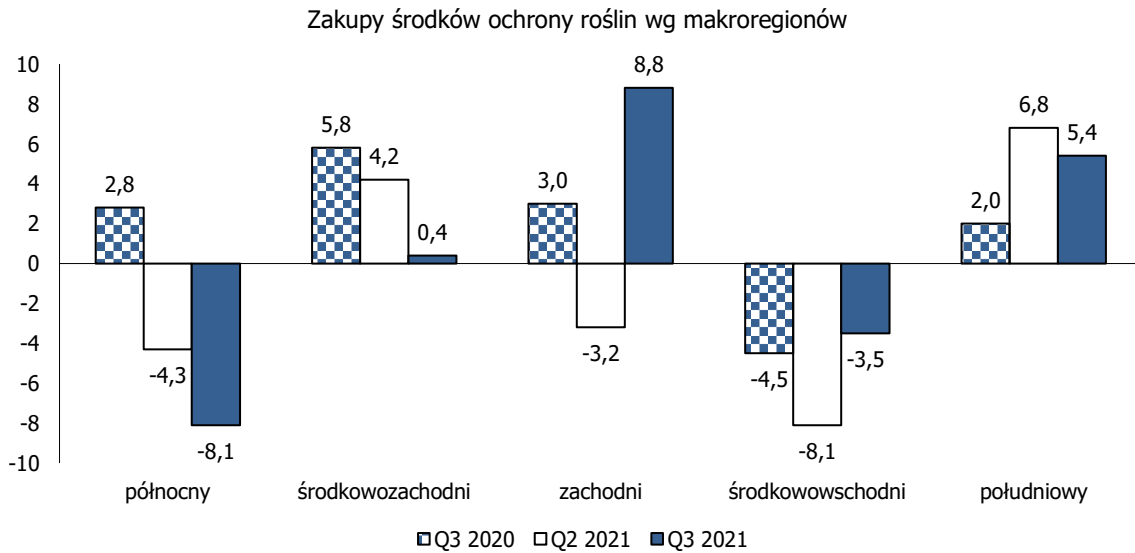

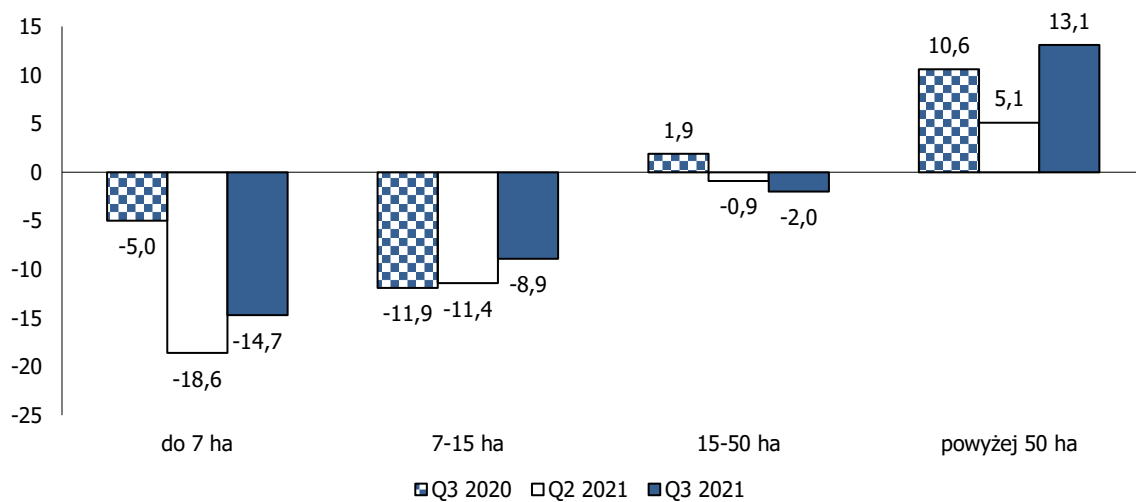
8. Zakupy środków ochrony roślin

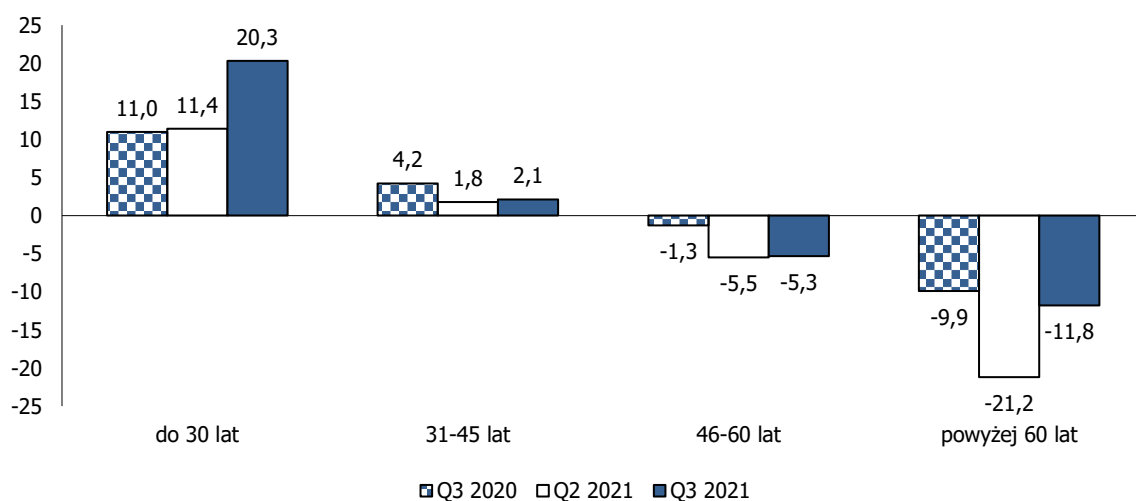
	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021
1. wzrosły	13,5	20,4	12,5	12,2	15,4	20,2
2. nie zmieniły się	60,2	60,1	64,5	64,0	66,6	58,9
3. zmalały	26,2	19,5	23,0	23,8	18,1	20,9
4. nie dokonano	6,0	5,5	9,4	12,4	6,6	4,6
saldo (1.-3.)	-12,7	0,9	-10,5	-11,6	-2,7	-0,7

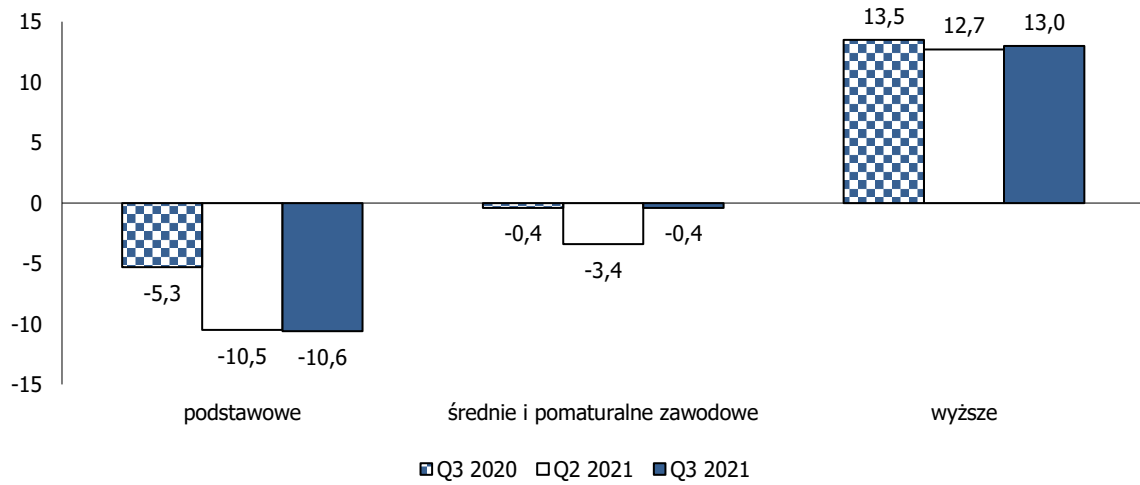
Zakupy środków ochrony roślin wg powierzchni gospodarstw rolnych

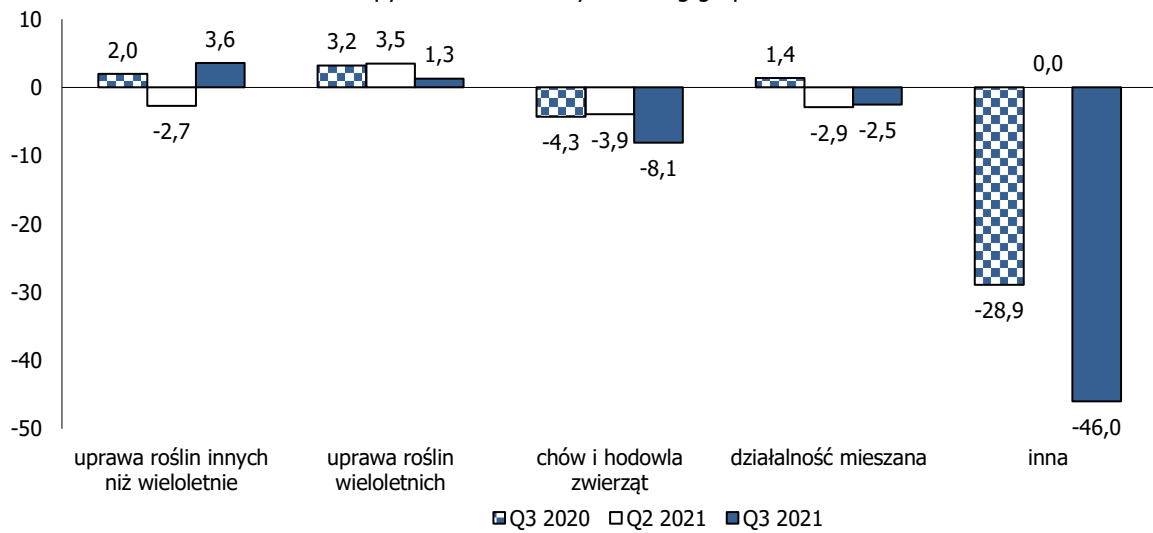
Zakupy środków ochrony roślin wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

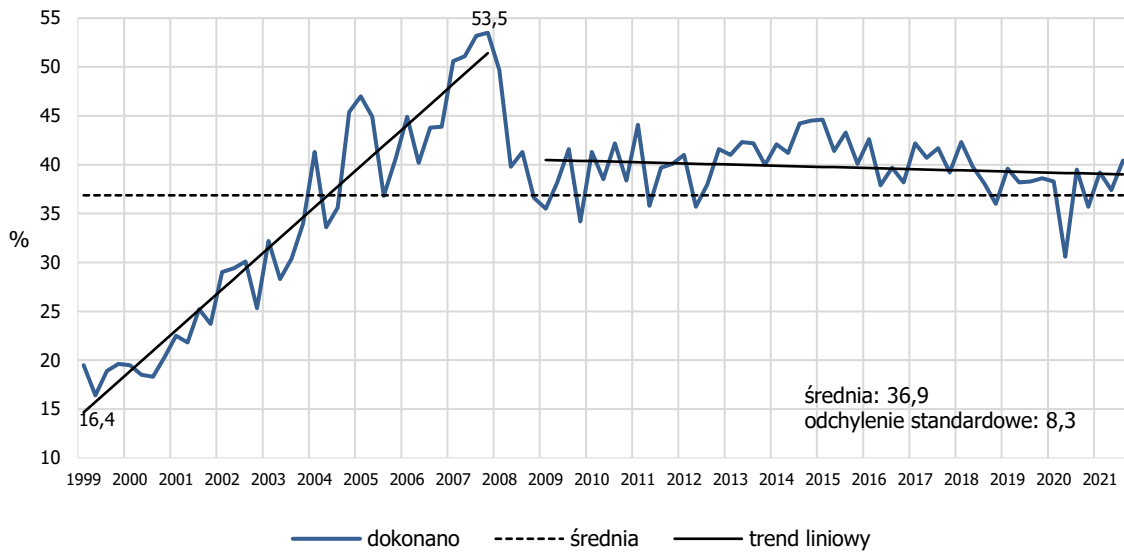
Zakupy środków ochrony roślin wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

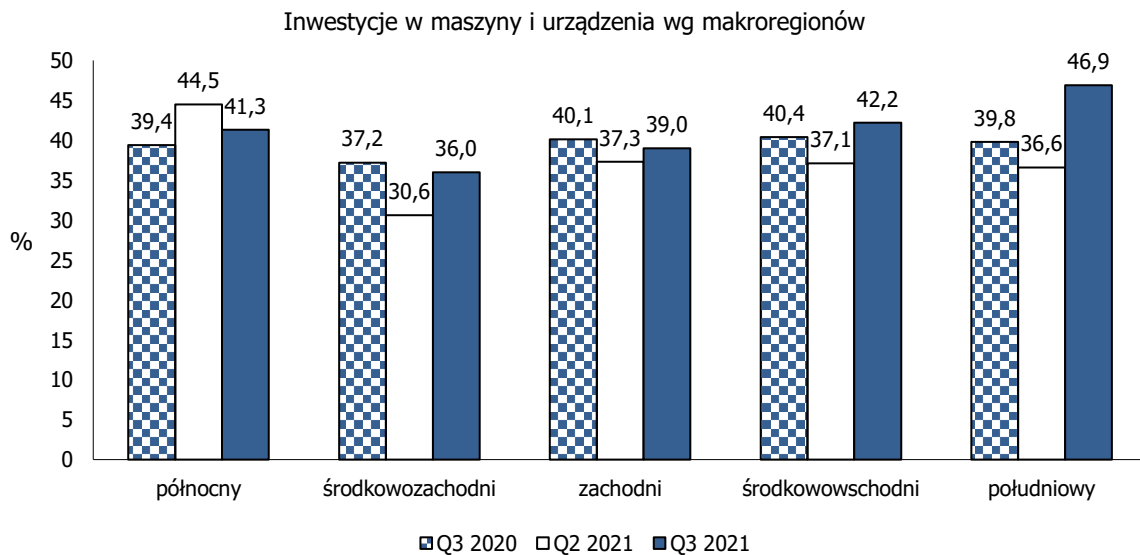
Zakupy środków ochrony roślin wg grup PKD 2007

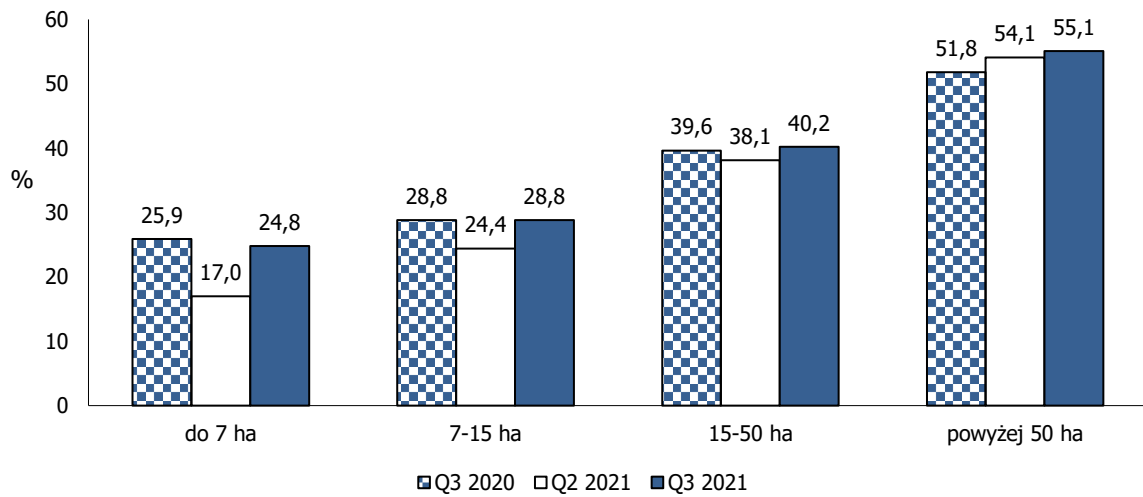
9. Inwestycje w maszyny i urządzenia

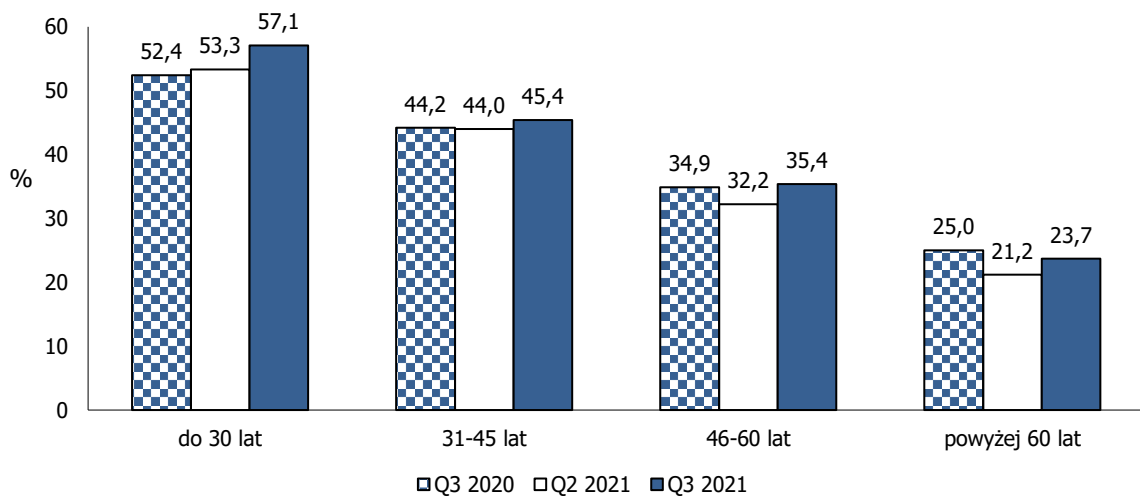
w %	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021
dokonano	30,6	39,5	35,7	39,2	37,4	40,4
nie dokonano	69,4	60,5	64,3	60,8	62,6	59,6

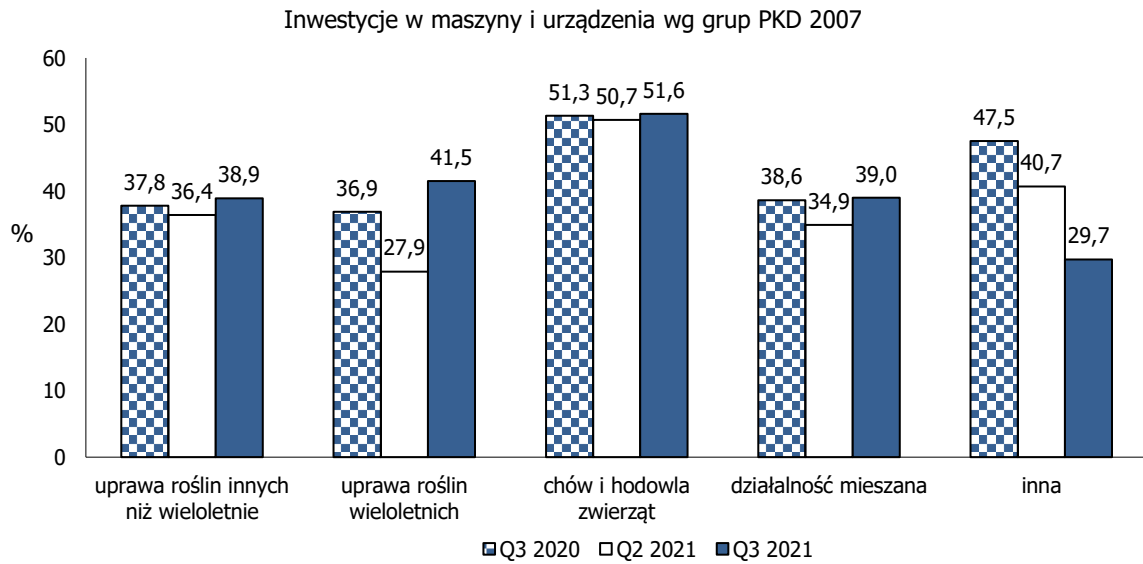
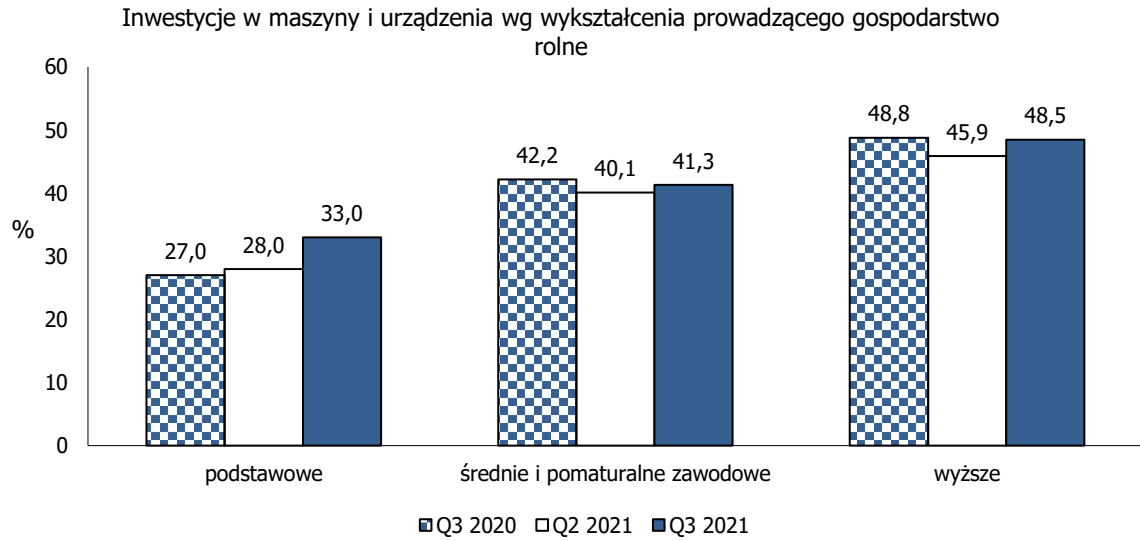

Inwestycje w maszyny i urządzenia wg powierzchni gospodarstw rolnych

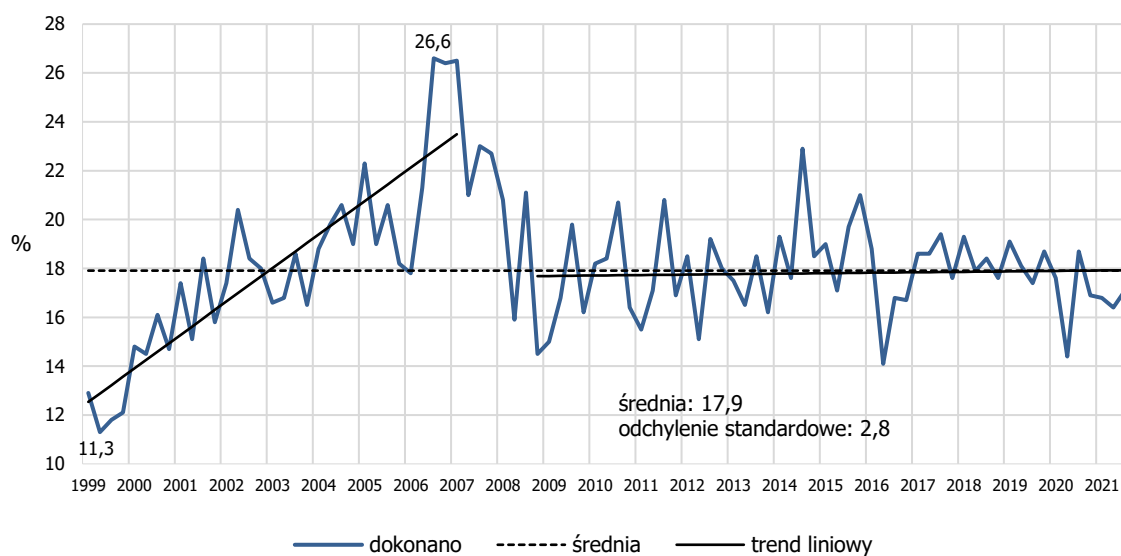
Inwestycje w maszyny i urządzenia wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

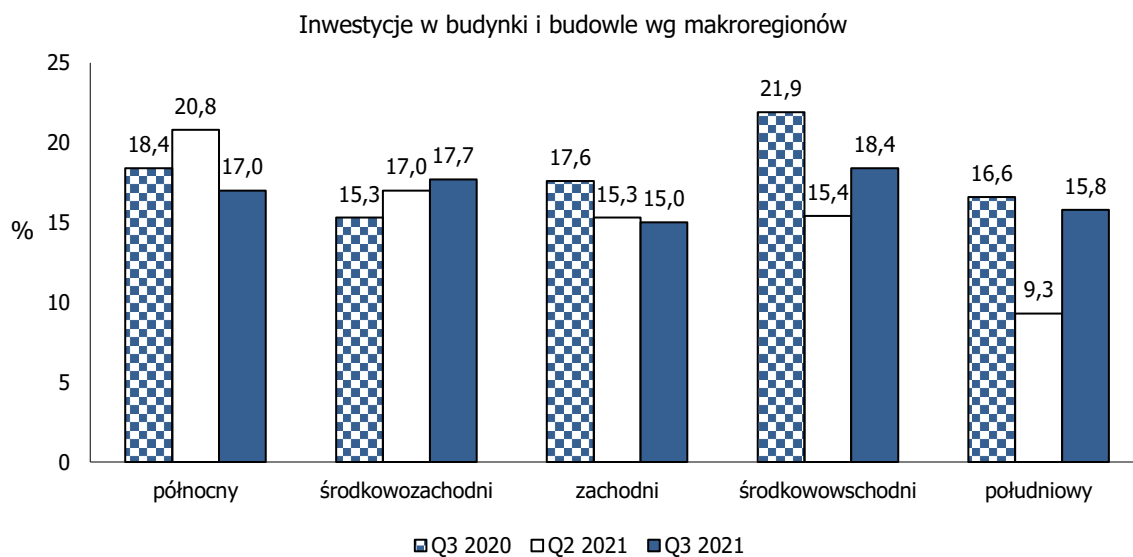

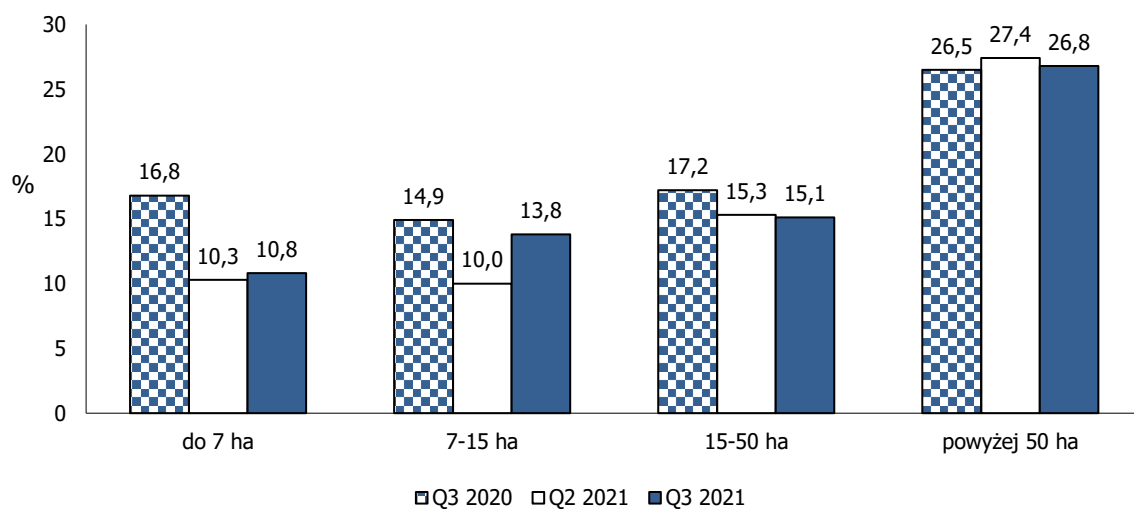
10. Inwestycje w budynki i budowlę

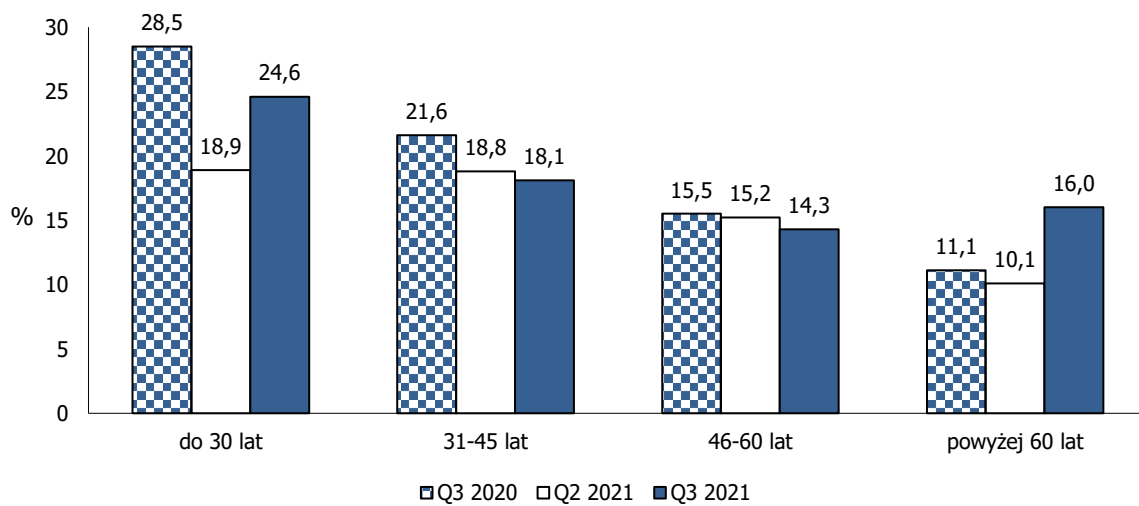
w %	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021
dokonano	14,4	18,7	16,9	16,8	16,4	17,1
nie dokonano	85,6	81,3	83,1	83,2	83,6	82,9

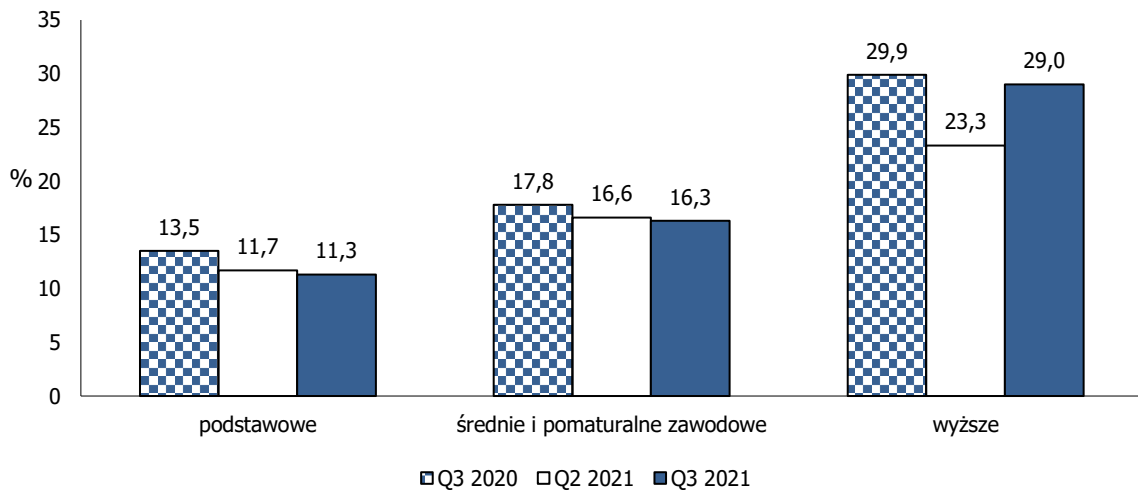
Inwestycje w budynki i budowle wg powierzchni gospodarstw rolnych

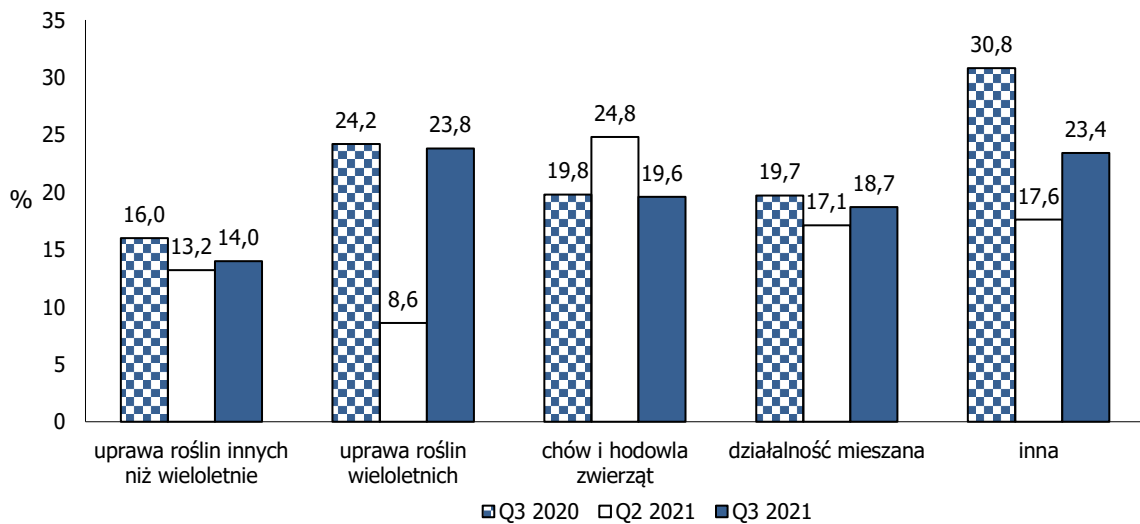
Inwestycje w budynki i budowle wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

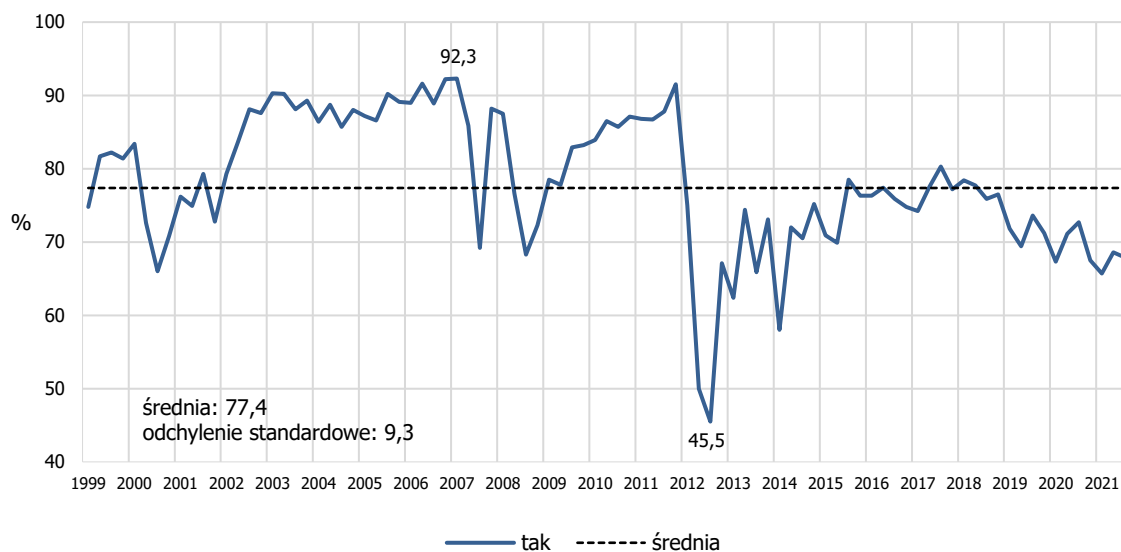
Inwestycje w budynki i budowle wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

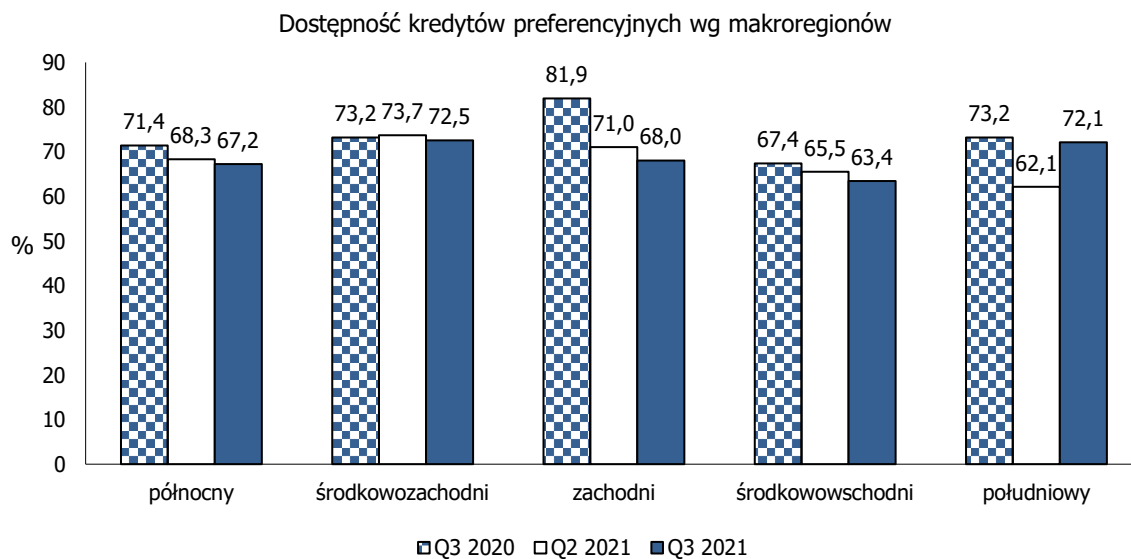
Inwestycje w budynki i budowle wg grup PKD 2007

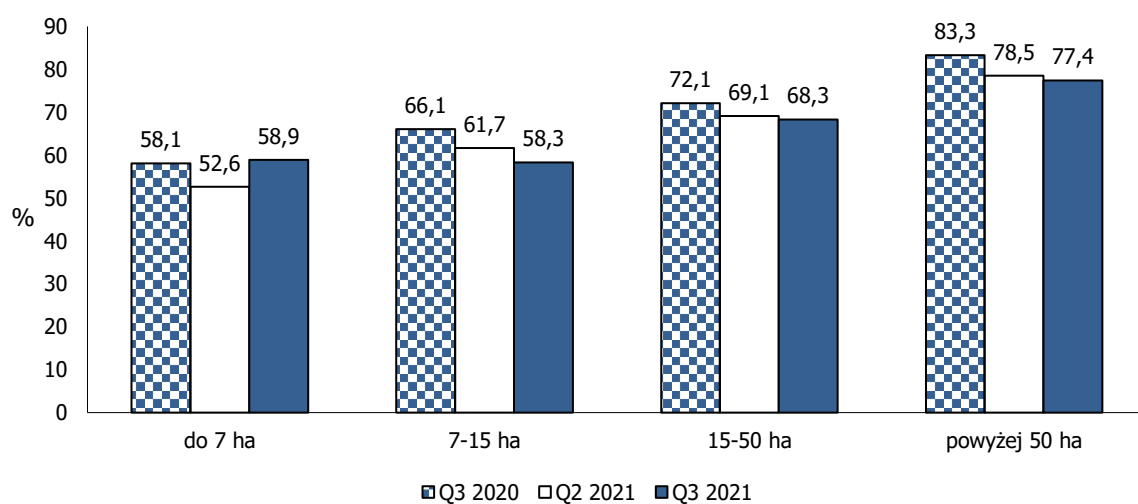
11. Dostępność kredytów preferencyjnych

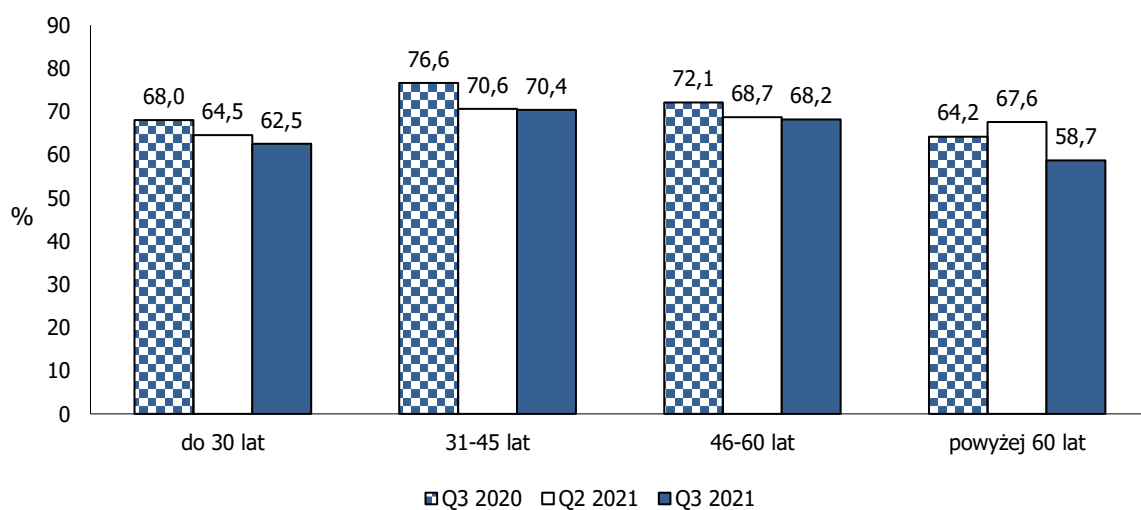
w %	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021
tak	71,1	72,7	67,5	65,7	68,6	67,9
nie	28,9	27,3	32,5	34,3	31,4	32,1

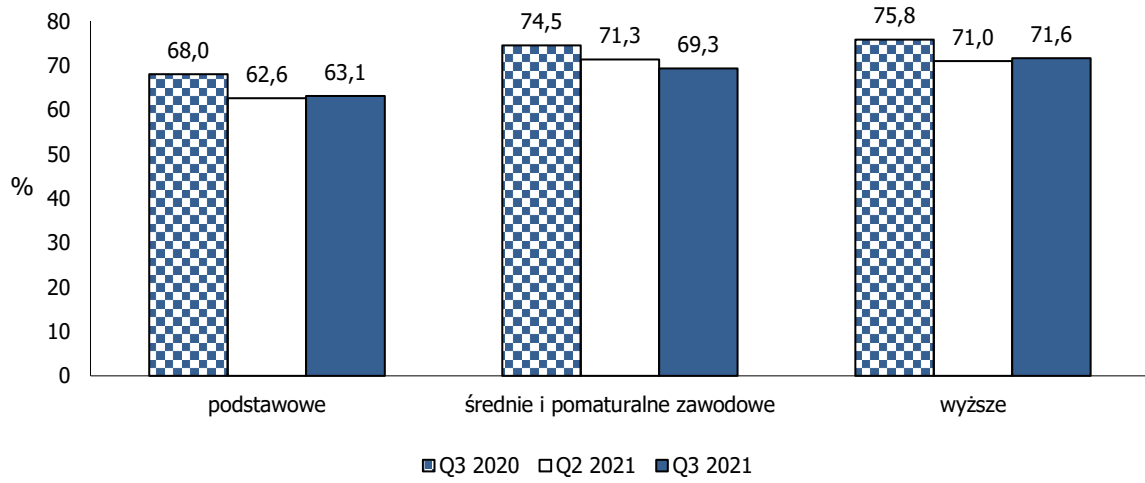
Dostępność kredytów preferencyjnych wg powierzchni gospodarstw rolnych

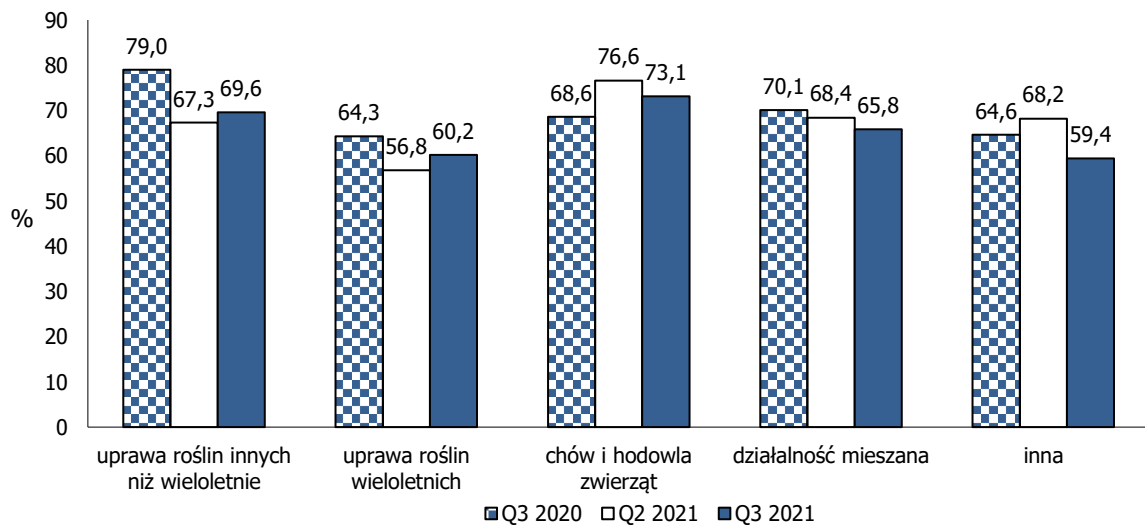
Dostępność kredytów preferencyjnych wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

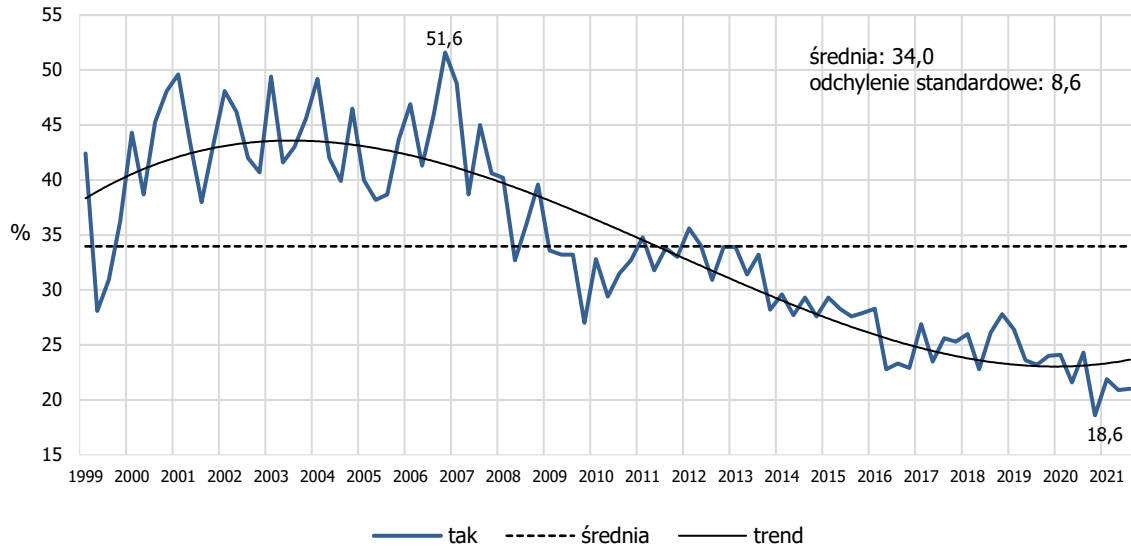
Dostępność kredytów preferencyjnych wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

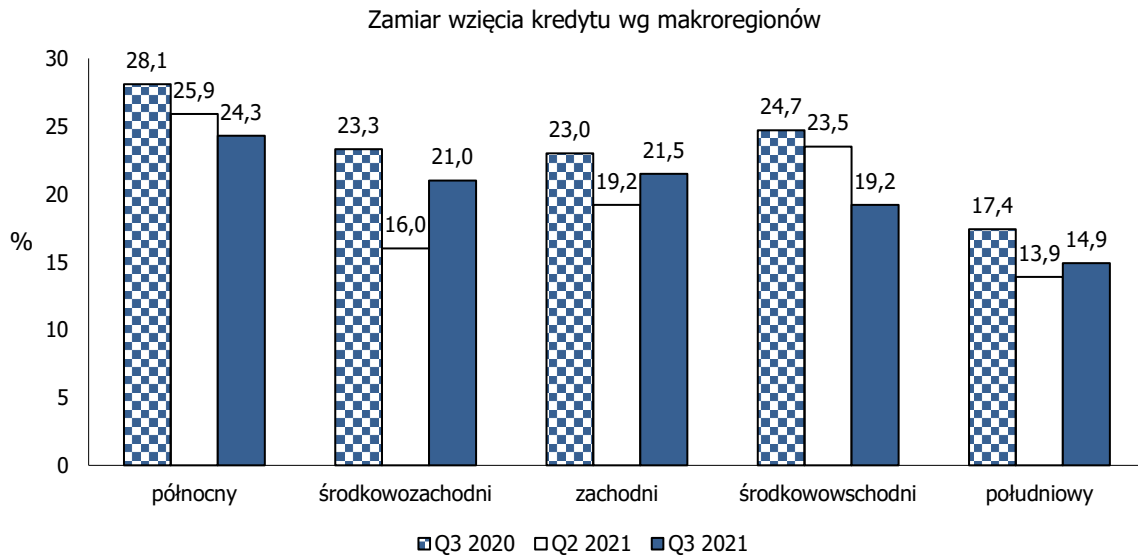
Dostępność kredytów preferencyjnych wg grup PKD 2007

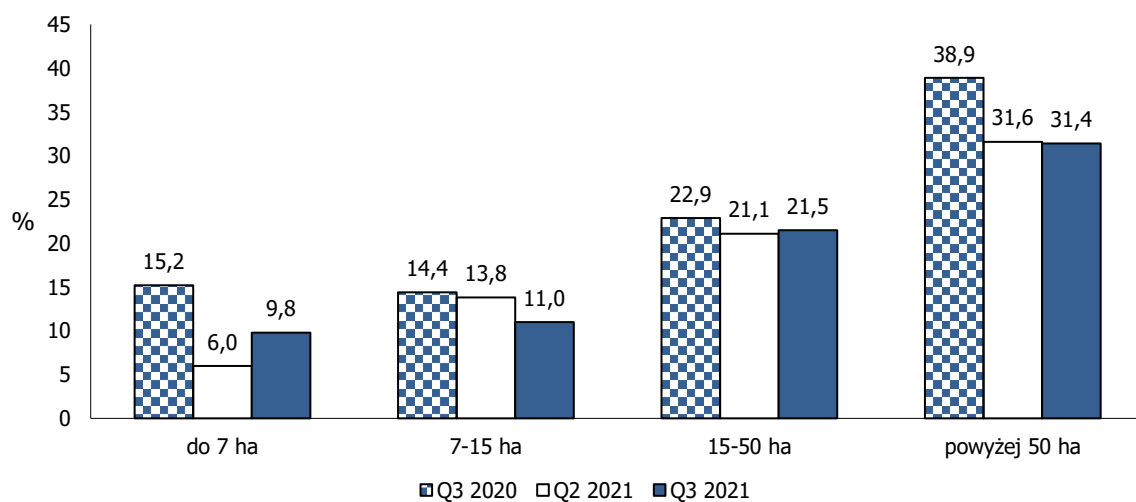
12. Zamiar wzięcia kredytu

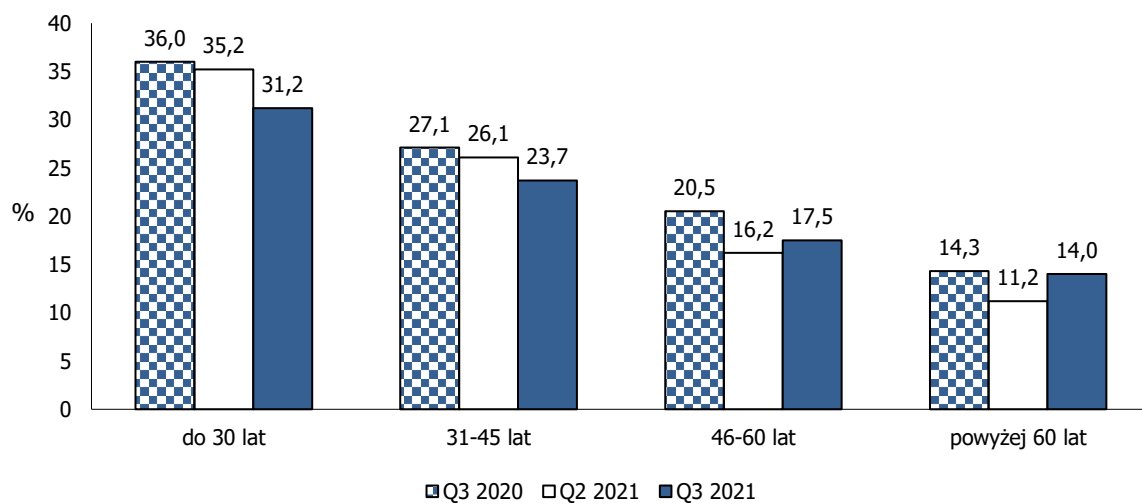
w %	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021
tak	21,6	24,3	18,6	21,9	20,9	21,0
nie	78,4	75,7	81,4	78,1	79,1	79,0

Zamiar wzięcia kredytu wg powierzchni gospodarstw rolnych

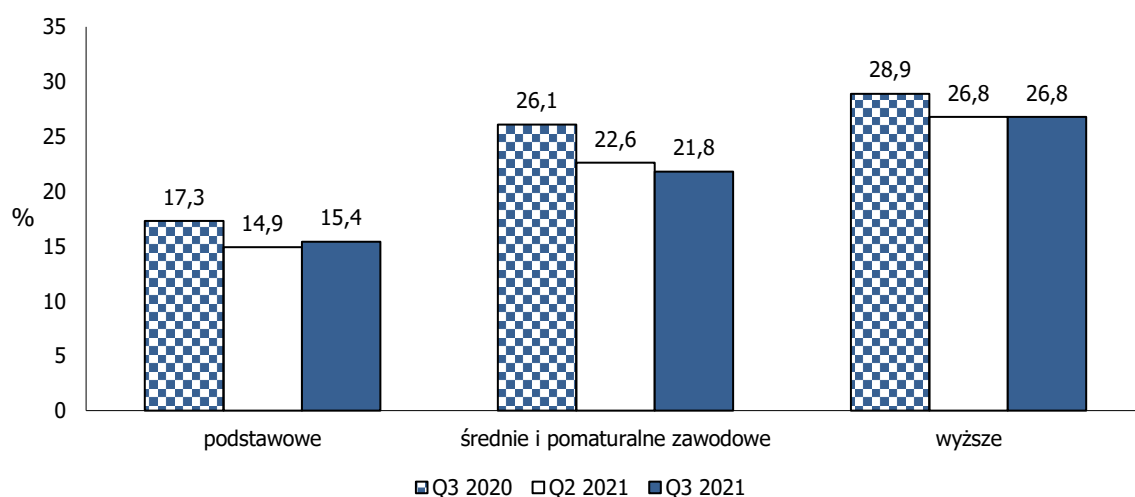

Zamiar wzięcia kredytu wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

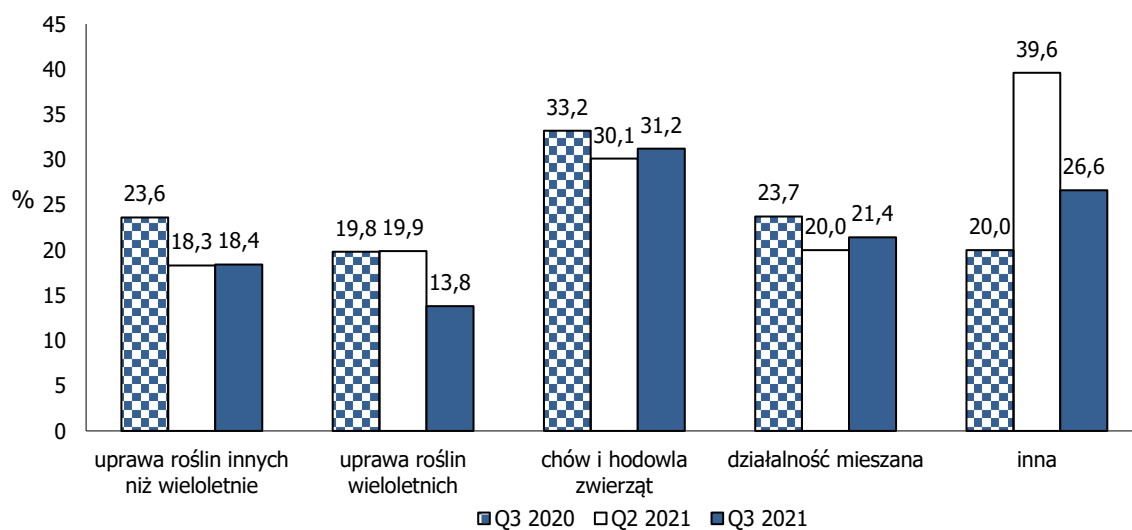

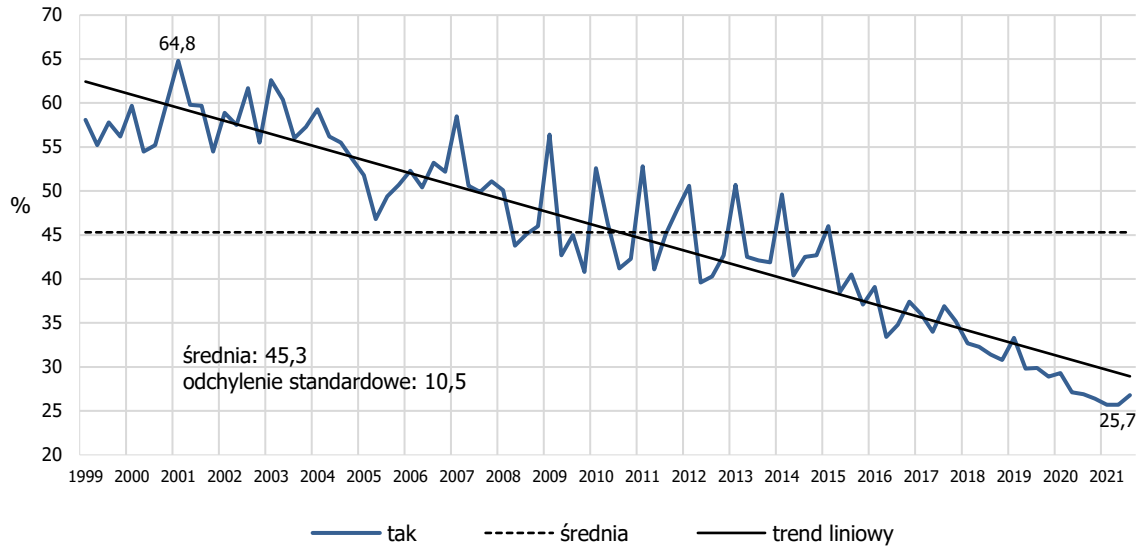
Zamiar wzięcia kredytu wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

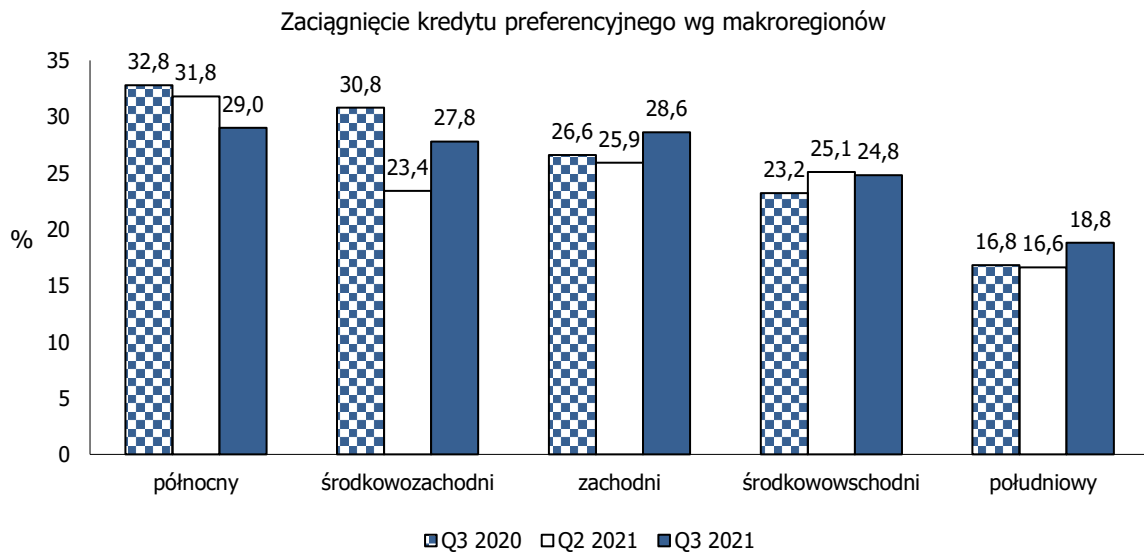
Zamiar wzięcia kredytu wg grup PKD 2007

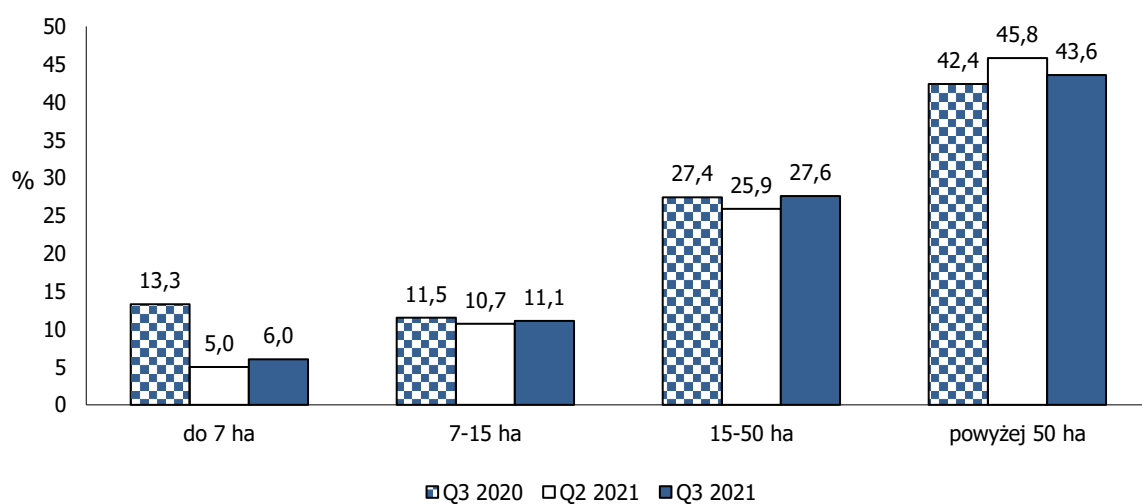
13. Zaciągnięcie kredytu preferencyjnego

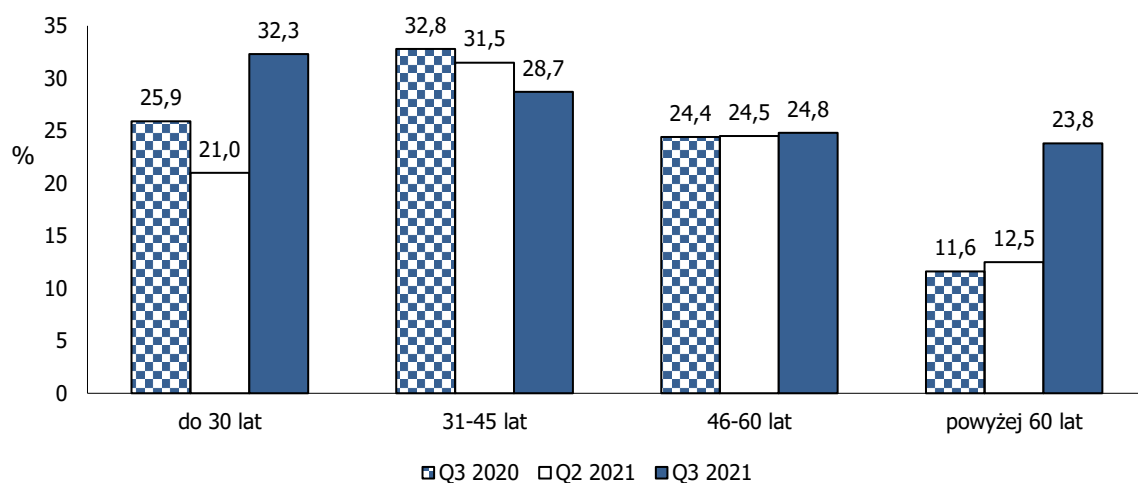
w %	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021
tak	27,1	26,9	26,4	25,7	25,7	26,8
nie	72,9	73,1	73,6	74,3	74,3	73,2

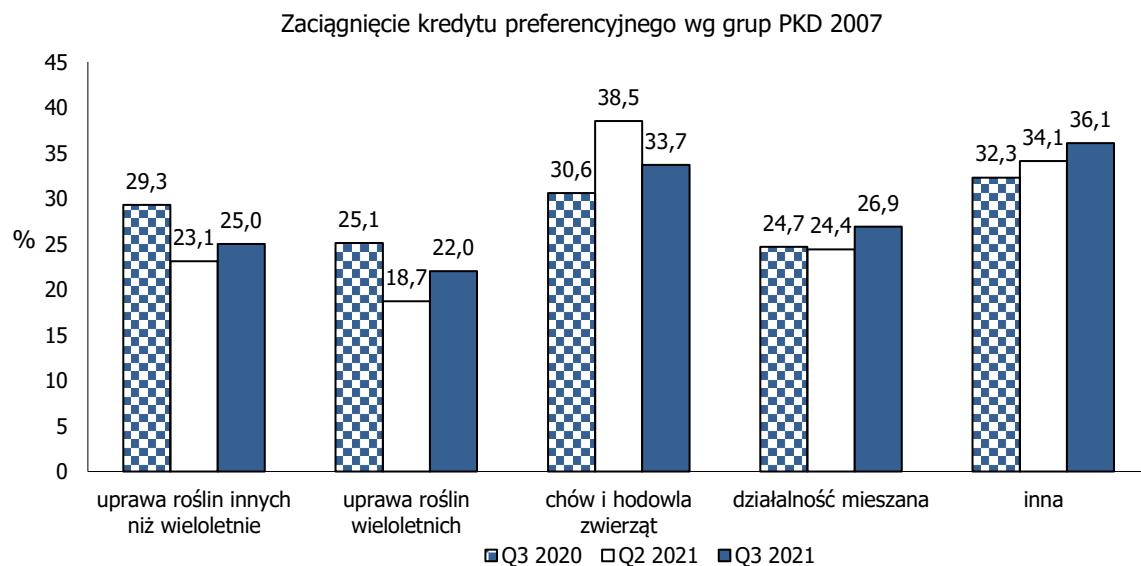
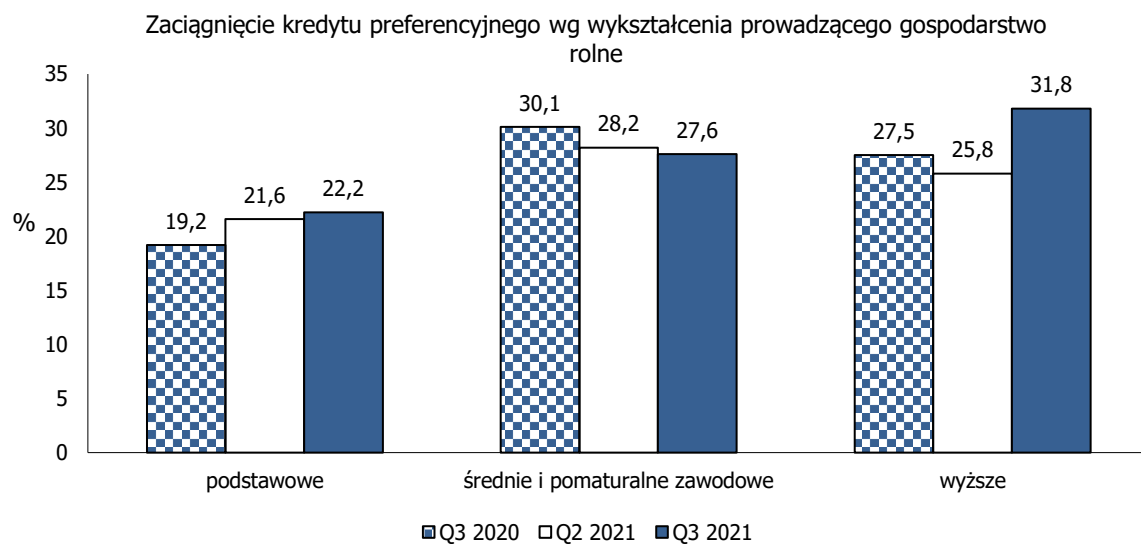

Zaciągnięcie kredytu preferencyjnego wg powierzchni gospodarstw rolnych

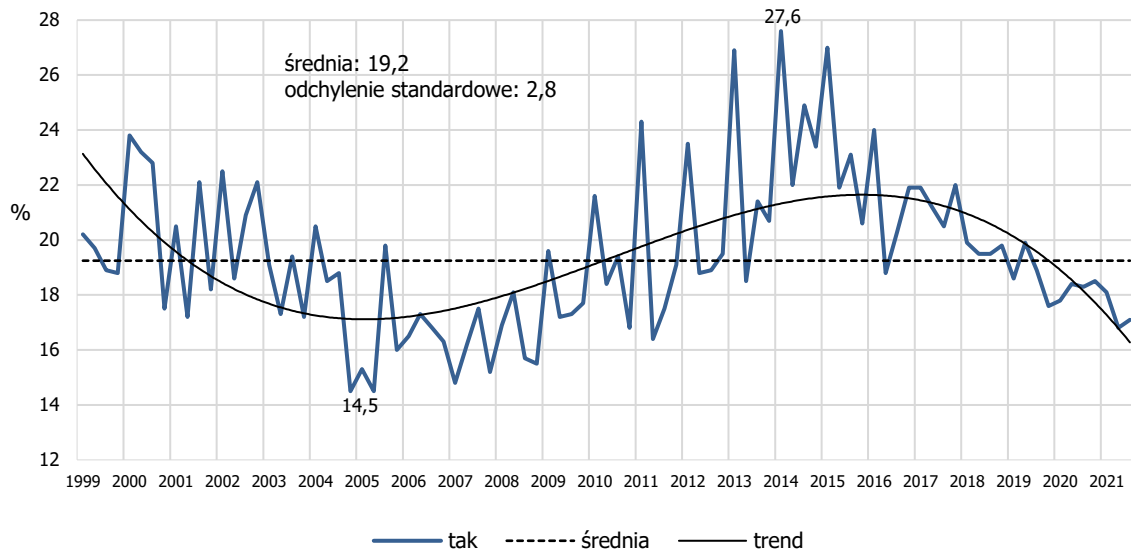

Zaciągnięcie kredytu preferencyjnego wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

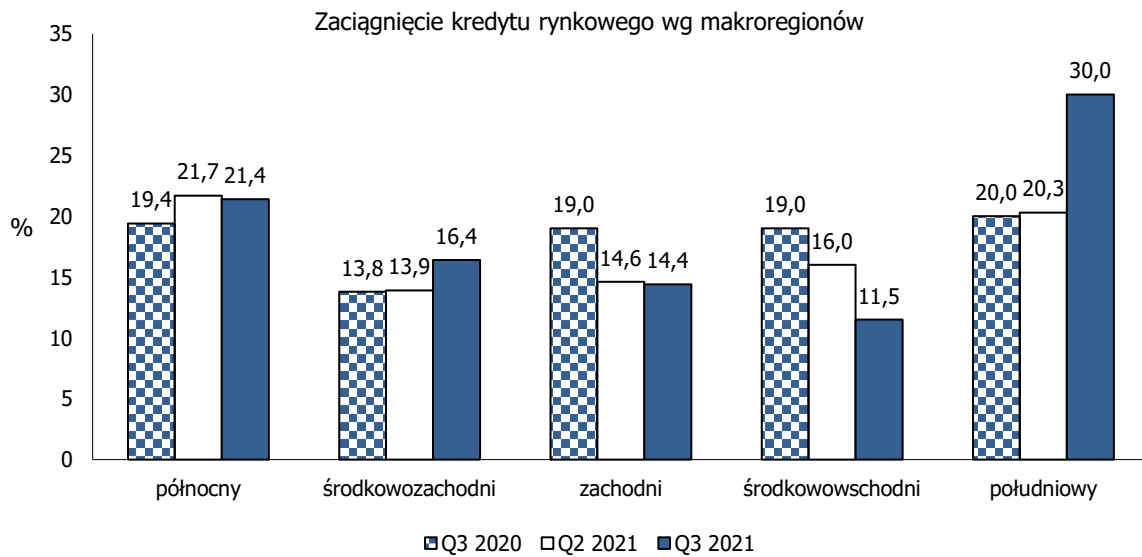

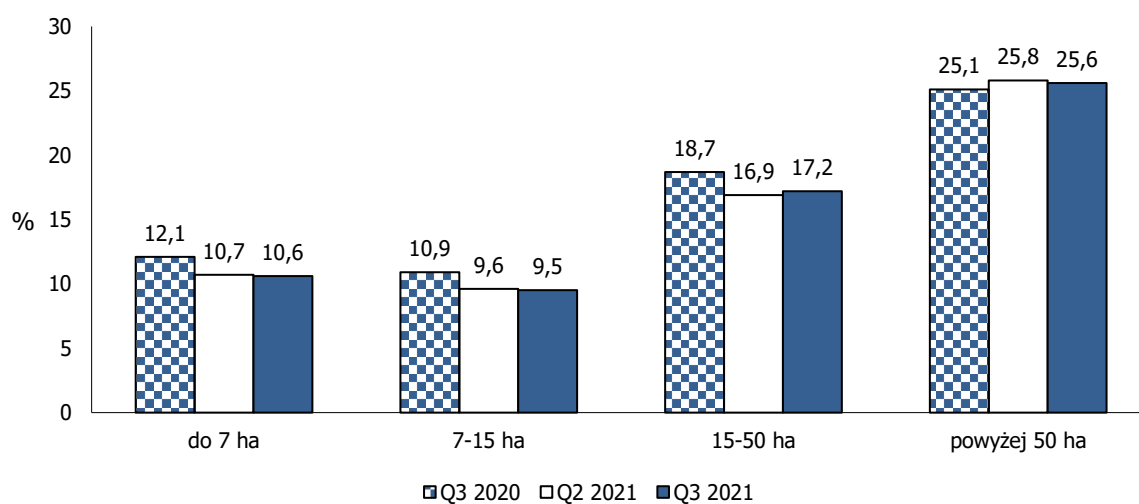
14. Zaciągnięcie kredytu rynkowego

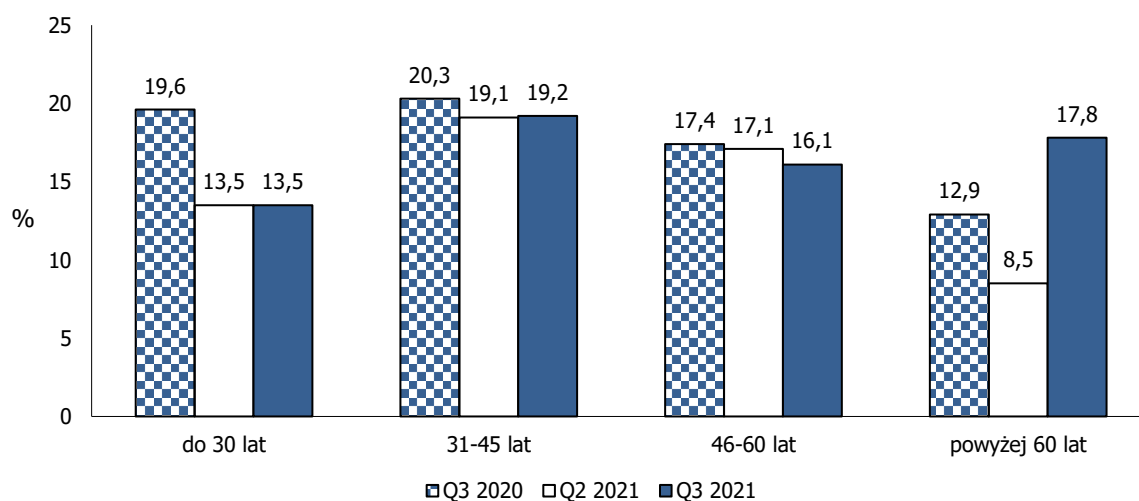
w %	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021
tak	18,4	18,3	18,5	18,1	16,8	17,1
nie	81,6	81,7	81,5	81,9	83,2	82,9

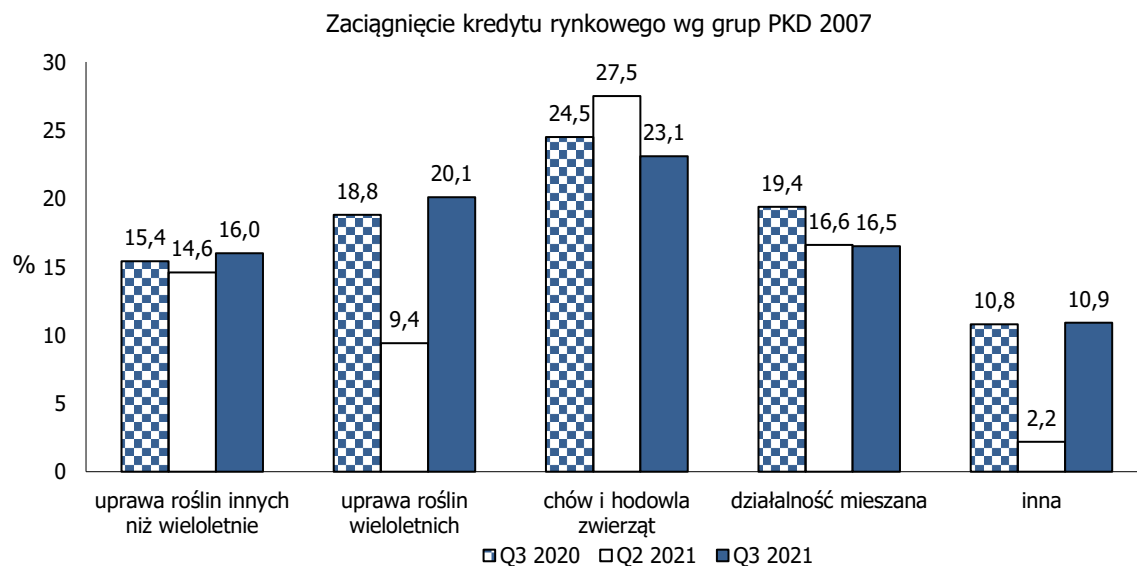
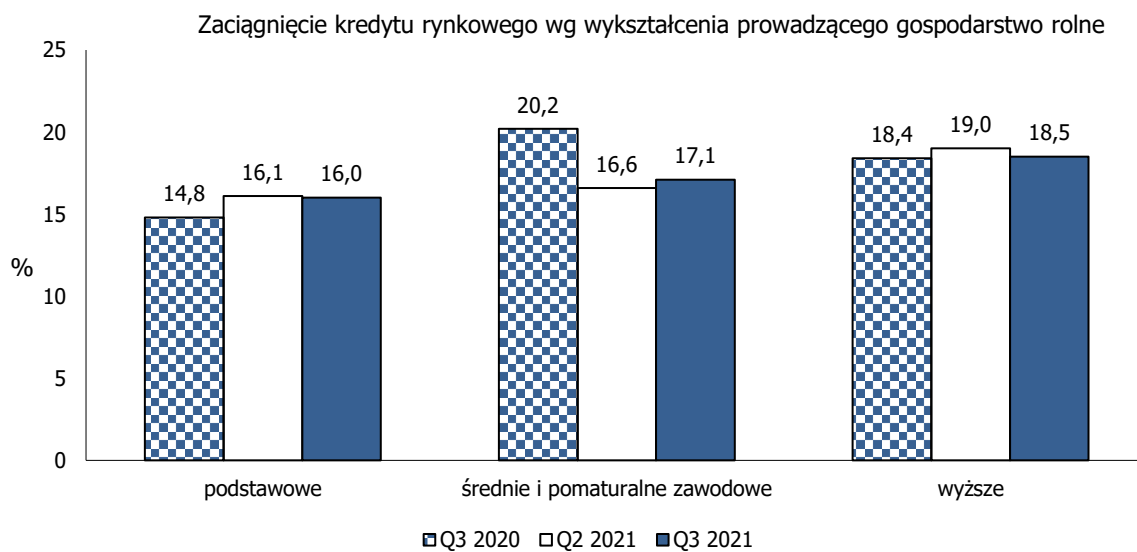

Zaciągnięcie kredytu rynkowego wg powierzchni gospodarstw rolnych

Zaciągnięcie kredytu rynkowego wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

III. SUMMARY

The recovery in the Polish agriculture increased in the 3rd quarter of 2021. The agricultural confidence indicator grew by 7.8 pts to 1.9 pts. It is now higher than one year ago by 6.5 pts. Financial situation of farmers improved (both on quarterly and annual bases). Expenditure on fodder and pesticides increased, as well as investments in machinery. The level of the latter is the highest since the 1st quarter of 2018. The tendency to increase the share of own resources in financing of agricultural production, which has been noticed for many recent years, strengthened. Farmers expect their income to grow in the next quarter.